

**BIRŽŲ RAJONO SAVIVALDYBĖS
KONTROLĖS IR AUDITO TARNYBA**

AUDITO ATASKAITA

**DĖL BIRŽŲ MOKYKLOS-DARŽELIO „VYTURĖLIS“
FINANSINIO (TEISĖTUMO) AUDITO REZULTATŲ**

2022 m. gegužės 26 d. Nr. K14-3

TURINYS

IŽANGA	3
AUDITO APIMTIS IR METODAI	4
AUDITO REZULTATAI	6
1. Dėl metinių biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio duomenų	6
2. Dėl metinių finansinių ataskaitų rinkinio duomenų	6
3. Dėl lėšų ir turto valdymo, naudojimo ir disponavimo jais teisėtumo.....	7
3.1. Dėl turto teisėtumo ir apskaitos	7
3.2. Dėl inventORIZACIJOS atlikimo.....	9
4. Dėl darbo užmokesčio ir darbo santykių	10
4.1. Dėl leistino pareigybių skaičiaus.....	10
4.2. Dėl pareigybių aprašymų.....	11
4.3. Dėl darbo sutarčių.....	11
4.4. Dėl darbo užmokesčio skaičiavimo.....	13
5. Dėl vidaus kontrolės užtikrinimo ir informacijos viešinimo.....	17
5.1. Įstaigos interneto svetainėje informacijos viešinimas.....	17
5.2. Dėl įsakymų, tvarkų aprašų ir taisyklių rengimo.....	17
5.3. Dėl paramos lėšų naudojimo.....	18
6. Dėl viešųjų pirkimų ir privačių interesų deklaravimo.....	18
6.1. Mokyklos-darželio viešieji pirkimai.....	18
6.2. Dėl privačių interesų deklaravimo.....	20
6.3. Kiti pastebėjimai.....	20
REKOMENDACIJŲ ĮGYVENDINIMO PLANAS.....	21
PRIEDAI.....	24

IŽANGA

Finansinis (teisėtumo) auditas atliktas vadovaujantis Biržų rajono savivaldybės Kontrolės ir audito tarnybos 2022 metų veiklos planu¹ ir vykdant Savivaldybės kontrolieriaus 2022 m. balandžio 4 d. pavedimą Nr. K7-7. Finansinį (teisėtumo) auditą (toliau – auditas) atliko vyriausioji patarėja Stasė Čeponienė.

Audito tikslas – įvertinti Biržų mokyklos-darželio „Vyturėlis“, 2021 metų finansinių ir biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinių duomenis ir pareikšti nepriklausomas nuomones, įvertinti turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo teisėtumą.

Audituojamas subjektas – Biržų mokykla-darželis „Vyturėlis“, juridinio asmens kodas – 290533950, adresas – Vytauto g. 109, Biržai, LT-41115.

Audituojamu laikotarpiu Biržų mokykloje-darželyje „Vyturėlis“ vadovauja Violeta Stancikienė, vyriausiąja buhalterė dirba Audronė Jaudzemienė.

Biržų mokykla-darželis „Vyturėlis“ (toliau – Mokykla-darželis), yra biudžetinė įstaiga, kurios pagrindinė veiklos sritis – švietimas.

Mokyklos-darželio veiklos tikslas – siekti optimalios vaiko pažangos, sukuriant emociškai patrauklią, pažinimą skatinančią aplinką, įdiegiant inovatyvius ugdymo metodus, stiprinant pedagogų kompetenciją.

Audituojamas laikotarpis – 2021 metai. Šios ataskaitos duomenys bus panaudoti vertinant 2021 metų Biržų rajono savivaldybės Konsoliduotųjų ataskaitų rinkinio duomenis.

Ši audito ataskaita yra išvadų, teikiamų Savivaldybės tarybai dėl pateiktų tvirtinti Savivaldybės 2021 metų konsoliduotųjų finansinių ir biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinių sudėtinė dalis.

Audito ataskaitoje pateikiami tik audito metu atlikti ir nustatyti dalykai. Nepriklausoma nuomonė pareikšta dėl finansinių ir biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinių duomenų bus audito išvadoje, o Savivaldybės turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo teisėtumas įvertintas bus audito ataskaitoje.

Ataskaita teikiama Mokyklai-darželiui. Apie audito rezultatus informuojamas Biržų rajono savivaldybės meras, Savivaldybės tarybos Kontrolės komitetas, Savivaldybės administracijos direktorius.

¹ Savivaldybės kontrolieriaus 2021 m. lapkričio 11 d. įsakymas Nr. K2-3. „Dėl Biržų rajono savivaldybės kontrolės ir audito tarnybos 2022 metų veiklos plano patvirtinimo“.

AUDITO APIMTIS IR METODAI

Audito metu buvo vertinami pagrindinės mokyklos 2021 metų ataskaitų rinkiniai:

Finansinių ataskaitų rinkinys:

- Finansinės būklės ataskaita pagal 2021 m. gruodžio 31 d. duomenis;
- Veiklos rezultatų ataskaita pagal 2021 m. gruodžio 31 d. duomenis;
- Grynojo turto pokyčių ataskaita pagal 2021 m. gruodžio 31 d. duomenis;
- Pinigų srautų ataskaita pagal 2021 m. gruodžio 31 d. duomenis;
- 2021 m. gruodžio 31 d. finansinių ataskaitų aiškinamasis raštas su priedais.

Biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinys:

- Biudžetinių įstaigų pajamų įmokų į biudžetą, biudžeto pajamų iš mokesčių dalies ir kitų lėšų, skiriamų programoms finansuoti, ataskaita 2021 m. gruodžio 31 d. (forma Nr. 1) pagal pajamų rūšis;
- Biudžeto išlaidų sąmatos vykdymo 2021 m. gruodžio 31 d. ataskaita (forma Nr. 2) atskirai pagal finansavimo šaltinius;
- Biudžeto išlaidų plano vykdymo pagal programas ir finansavimo šaltinius (forma Nr. 3)
- 2021 m. gruodžio 31 d. biudžeto vykdymo aiškinamasis raštas.

Įvertinome Mokėtinų sumų ataskaitą² pagal 2021 m. gruodžio 31 d. duomenis.

Buvo vertinamas Mokyklos biudžeto lėšų ir turto valdymo, naudojimo, disponavimo jais teisėtumas ir jų naudojimas įstatymų nustatytiems tikslams 2021 metais. Remdamiesi rizikos analize ir įvertinę veiksnius, turinčius įtakos audito sritims, atliktos audito procedūros:

- finansinės veiklos srityje, vertindami:
 - asignavimų planavimą 2021 metams;
 - kaip laikomasi teisės aktų nuostatų dėl biudžeto sąmatų projektų rengimo ir vykdymo tvarkos;
 - klausimus, susijusius su įsipareigojimais, jų teisėtumą.
 - išlaidų / sąnaudų srityje vertindami:
 - prekių, paslaugų, darbų pirkimą vadovaujantis Viešųjų pirkimų įstatymu;
 - kaip laikomasi teisės aktų nuostatų dėl darbo užmokesčio nustatymo, priskaičiavimo ir mokėjimo;
 - turto srityje vertindami:
 - turto apskaitos ir nusidėvėjimo skaičiavimo teisingumą;
 - turto įsigijimo, gavimo, perdavimo, nurašymo teisėtumą;
 - turto teisinę registraciją;
 - turto, gauto patikėjimo teise, perdavimą, naudojimą ir kontrolę;
 - inventORIZACIJOS atlikimą ir įsipareigojimų suderinimą;
 - pajamų srityje vertindami:
 - pajamų už paslaugas ir turto nuomos gavimą bei pervedimą į savivaldybės biudžetą;
- Vertindami, kaip laikomasi teisės aktų reikalavimų, atsižvelgėme į jų pažeidimų poveikį ir aptarėme su audituojamu subjektu priežastis, kurios lėmė pažeidimus.

² Forma patvirtinta Lietuvos Respublikos finansų ministro 2013 m. gruodžio 31 d. įsakymu Nr. 1K-417 „Dėl valdžios sektoriaus subjektų apskaitos duomenų teikimo Finansų ministerijai ir skelbimo taisyklių patvirtinimo“ (su vėlesniais pakeitimais).

2021 metais Mokykla-darželis vykdė programą „Ugdymo kokybės ir mokymosi aplinkos užtikrinimas“, kuriai įgyvendinti Savivaldybės taryba skyrė³ 772.61 tūkst. Eur. lėšų:

- valstybės biudžeto – 292,43 tūkst. Eur;
- savivaldybės biudžeto – 441,17 tūkst. Eur;
- įstaigos pajamos, skiriamos programoms finansuoti – 39,01 tūkst. Eur.

Mokykla-darželis naudoja ir disponuoja jam nuosavybės teise priklausančią ir patikėjimo teise valdomą turtą, kurio ilgalaikio turto likutinė vertė 2021-12-31 – 249,43 tūkst. Eur.

Įstaiga per 2021 metus panaudojo 770,67 tūkst. Eur skirtų asignavimų. Didžiausios išlaidos – 87,7 proc. darbo užmokesčio ir socialinio draudimo srityje.

Auditas atliktas siekiant užtikrinti, kad biudžeto vykdymo ir finansinių ataskaitų rinkiniuose nėra reikšmingų iškraipymų, o lėšos ir turtas valdomi, naudojami ir disponuojami teisėtai. Visiškas užtikrinimas neįmanomas dėl įgimtų vidaus kontrolės apribojimų ir to fakto, kad mes netikrinome 100 proc. ūkinių operacijų, sudarytų sandorių ir ūkinių įvykių.

Auditui taikyti du kiekybinio reikšmingumo lygiai:

- 1,5 proc. Mokyklos-darželio visų skirtų asignavimų, tai sudaro 11,59 tūkst. Eur. Šis nustatytas reikšmingumo lygis yra didžiausia priimtinių klaidų suma, naudojama vertinant, ar nustatytos pavienės klaidos arba jų visuma rodo, kad biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinys ir kitos biudžeto vykdymo ataskaitos, kuriose yra nurodytos išlaidos, visais reikšmingais atžvilgiais yra teisingos.

- 1,5 proc. Mokyklos-darželio turto vertės, tai sudaro 4,58 tūkst. Eur. Ši nustatyta suma naudojama vertinant, ar nustatytos pavienės klaidos ar jų visuma parodo, kad finansinės ir kitos ataskaitos, kuriose nurodyti duomenys apie turtą ir įsipareigojimus bei finansavimo sumas, visais reikšmingais atžvilgiais yra teisingos.

Įvertinus planavimo metu nustatytas rizikas, buvo atliktos svarbiausių sričių (darbo užmokesčio ir socialinio draudimo; ilgalaikio turto, prekių ir paslaugų) audito procedūros – ūkinių operacijų ir buhalterinių sąskaitų likučių detalios ir analitinės procedūros.

Tam buvo atrinkti audito pavyzdžiai, kurie geriausiai reprezentavo visumą. Vertindami, kaip laikomasi teisės aktų, atsižvelgėme į aplinkybes, priežastis ir pasekmes.

Auditas atliktas pagal Tarptautinius audito standartus⁴ ir Tarptautinės aukščiausiųjų audito institucijų standartus. Audito ataskaitoje pateikti tik audito metu atlikti ir nustatyti dalykai, o nepriklausomos nuomonės dėl Įstaigos 2021 metų finansinių ir biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinių pareiškiamos audito išvadoje. Audito apimtis ir taikyti metodai išsamiau aprašyti 1 priede „Audito apimtis ir metodai“ (25 psl.)

³ Biržų rajono savivaldybės tarybos 2021 m. vasario 26 d. sprendimas Nr. T-15 „Dėl Biržų rajono savivaldybės 2021 m. biudžeto patvirtinimo“ (su vėlesniais pakeitimais).

⁴ Tarptautinės buhalterijų federacijos Tarptautinių audito ir užtikrinimo standartų valdybos išleisti Tarptautiniai audito standartai (Lietuvos audito rūmų išversti į lietuvių kalbą, <http://www.lar.lt/new/page.php?514>).

AUDITO REZULTATAI

1. Dėl metinių biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio duomenų.

Mokyklos-darželio biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinys rengiamas vadovaujantis Buhalterinės apskaitos įstatymu, Viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymu ir kitais teisės aktais, reglamentuojančiais įmonių biudžetinę apskaitą. Finansų ministro įsakymu⁵ įstaiga rengia žemesniojo lygio metinių biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinį. Viešojo sektoriaus subjekto biudžeto išlaidų arba lėšų sąmatos vykdymo ataskaita⁶ - biudžeto vykdymo ataskaita, kurioje pateikiama viešojo sektoriaus subjekto išlaidų arba lėšų sąmata, pagal ją gauti biudžeto asignavimai arba teisės aktuose nustatytos lėšos ir jų panaudojimas pagal vykdomas programas, valstybės funkcijas, ekonominę klasifikaciją ir pagal finansavimo šaltinius, jeigu atsiskaityti už finansavimo panaudojimą yra nustatyta teisės aktuose. Įstaigai 2021 m. skirti ir panaudoti asignavimai neviršija suplanuoto asignavimų plano. Biudžeto išlaidų plano vykdymo pagal programas ir finansavimo šaltinius, ataskaitos duomenimis Mokyklos-darželio patikslinto plano vykdymas 99,75 proc.

Įstaigos mokėtinų sumos metų pradžioje sudarė 2,66 tūkst. Eur, o metų pabaigoje – 7,59 tūkst. Eur už prekes ir paslaugas. Palyginus su metų pradžia, suma padidėjo 4,93 tūkst. Eur. Lietuvos Respublikos 2021 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymo⁷ nuostatose nustatyta, kad savivaldybės 2022 m. sausio 1 d. esantis įsiskolinimas (mokėtinų sumos, išskyrus sumas paskoloms grąžinti) turi būti ne didesnis už 2021 m. sausio 1 d. įsiskolinimą (mokėtinų sumas, išskyrus sumas paskoloms grąžinti). Todėl Tarybos sprendimu⁸ įpareigoti Savivaldybės biudžeto asignavimų valdytojai užtikrinti, kad 2022 m. sausio 1 d. esantis įsiskolinimas (mokėtinų sumos) būtų ne didesnis už 2021 m. sausio 1 d. įsiskolinimą (mokėtinų sumas).

2. Dėl metinių finansinių ataskaitų rinkinio duomenų.

2.1. Mokyklos-darželio metinės finansinės ataskaitos parengtos vadovaujantis Buhalterinės apskaitos įstatymu, Viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymu, viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standartais ir kitais teisės aktais, reglamentuojančiais įstaigų finansinę apskaitą. Vadovaujantis Viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymu Mokykla-darželis rengia žemesniojo lygio metinių finansinių ataskaitų rinkinį. Metinės finansinės būklės ataskaitos duomenys iš dalies atitinka Didžiosios knygos (toliau – DK) duomenis. Pavyzdžiui: Finansinės būklės ataskaitos neteisingoje eilutėje nurodoma 1,01 tūkst. Eur suma „Pagaminta produkcija, atsargos, skirtos parduoti (perduoti)“ balansinės sąskaitos (2050001 ir 2060001), nes Didžiosios knygos duomenimis tai maisto produktų įsigijimo savikaina balansinė sąskaita (2010004). Taip pat Finansinės būklės ataskaitos neteisingoje eilutėje nurodoma 4,54 tūkst. Eur suma „Kiti ilgalaikiai įsipareigojimai“ balansinė sąskaita (5253001), nes Didžiosios knygos duomenimis tai „Kiti ilgalaikiai atidėjiniai“ balansinė sąskaita (5100001).

⁵ Lietuvos Respublikos Finansų ministro 2008 m. gruodžio 31 d. įsakymas Nr. 1K-465 „Dėl valstybės ir savivaldybių biudžetinių įstaigų ir kitų subjektų žemesniojo lygio biudžeto vykdymo ataskaitų sudarymo taisyklių ir formų patvirtinimo“ (su pakeitimais);

⁶ Lietuvos Respublikos viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymo 2 str. 38 d.

⁷ Lietuvos Respublikos 2021 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymo 13 str. 4 d.

⁸ Biržų rajono savivaldybės tarybos 2021 m. vasario 26 d. sprendimo Nr. T-15 „Dėl Biržų rajono savivaldybės 2021 m. biudžeto patvirtinimo“ 2 punktas.

2.2. Metinėje Veiklos rezultatų ataskaitoje pateikta informacija turi išsamiai ir teisingai rodyti viešojo sektoriaus subjekto veiklos rezultatus, t. y. uždirbtas pajamas ir turėtas sąnaudas per šioje ataskaitoje nurodytą ataskaitinį laikotarpį⁹. Mokyklos-darželio metinės Veiklos rezultatų ataskaitos duomenys atitinka pateiktus DK duomenis, tačiau nustatyta, kad 2021 m. Didžiosios knygos darbo užmokesčio ir socialinio draudimo sąnaudų duomenys (darbo užmokesčio 3,6 tūkst. Eur ir soc. draudimo (-0,12) tūkst. Eur) skiriasi nuo darbo užmokesčio ir socialinio draudimo skaičiavimo ir išmokėjimo žiniaraščių duomenų. Dėl klaidingai priskaitomų darbo užmokesčio ir socialinio draudimo sąnaudų atitinkamai neteisingai registruojamos finansavimo pajamos ir finansavimo sumos.

2.3. Palyginus Mokyklos-darželio 5-ojo VSAFAS „Pinigų srautų ataskaita“ duomenis su 20-ojo VSAFAS „Finansavimo sumos“ 4 priedo „Finansavimo sumos pagal šaltinį, tikslinę paskirtį ir jų pokyčiai per ataskaitinį laikotarpį“ duomenimis nustatytos neatitiktys: Finansavimo sumos (gautos), išskyrus neatlygintinai gautą turtą (4 st. 2 eil.) iš savivaldybės biudžeto suma 439,66 tūkst. Eur nurodyta mažesnė nei pinigų srautų ataskaitoje (6 st. 1.1.2 eil.) – 439,97 tūkst. Eur. Skirtumas 0,31 tūkst. Eur.

Palyginus Mokyklos-darželio 20-ojo VSAFAS „Finansavimo sumos“ 4 priedo „Finansavimo sumos pagal šaltinį, tikslinę paskirtį ir jų pokyčiai per ataskaitinį laikotarpį“ duomenis, nustatytos neatitiktys. Joje neteisingai nurodyta informacija, apie neatlygintinai gauto turto (6 st. 5 eil.), suma – 1,33 tūkst. Eur, o 12-ojo VSAFAS priede nurodyta, kad nemokamai gauto turto likutinė vertė – 0,45 tūkst. Eur ir 8-ojo VSAFAS priede nurodyta, kad nemokamai gautų atsargų vertė – 3,13 tūkst. Eur. Skirtumas susidaro 2,25 tūkst. Eur.

3. Dėl lėšų ir turto valdymo, naudojimo, disponavimo jais teisėtumo.

3.1. Dėl turto teisėtumo ir apskaitos

Vadovaujantis Biržų rajono savivaldybės tarybos 1998 m. lapkričio 24 d. sprendimu Nr. 88 „Dėl Savivaldybės nuosavybe esančio turto“ bei Savivaldybės institucijų ir savivaldybės įstaigų, išskyrus ne pelno organizacijų, valdomo valstybės turto perdavimo savivaldybės nuosavybės 1996 m. birželio 28 d. perdavimo ir priėmimo aktu, Savivaldybei nuosavybės teise priklausantis turtas perduotas Mokyklai-darželiui valdyti, naudoti ir disponuoti juo patikėjimo teise.

Įstaigoje patvirtinti ir suderinti su Biržų rajono savivaldybės administracija nusidėvėjimo (amortizacijos) normatyvai, kurie atitinka nustatytų teisės aktų nuostatas.

3.1.1. Patikrinus Mokyklos-darželio Ilgalaikio turto ataskaitą pagal 2021 m. gruodžio 31 d. būklę, nustatyta, kad užregistruoti turto duomenys neatitinka pagal Registrų centro ir Savivaldybės turto, perduodamo valdyti, naudoti ir disponuoti juo patikėjimo teise, perdavimo ir priėmimo akto duomenims, žiūrėti 1 lentelę.

⁹ Lietuvos Respublikos finansų ministro 2007 m. gruodžio 19 d. įsakymas Nr. 1K-379 „Dėl viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės 3-ojo standarto patvirtinimo“ 5 p.

1 lentelė

Registru centro ir turto perdavimo akto duomenys			Mokyklos-darželio ilgalaikio turto ataskaitos duomenys		
Eil. Nr.	Turto pavadinimas	Unikalios daikto Nr.	IMT Inv. Nr.	Pavadinimas	Pradinė įsigijimo suma Eur
Pastatai					
1.	Pastatas – Ūkinis pastatas	4400-0647-3558	-	-	-
2.	Negyvenamoji patalpa - Garažas*	3697-6005-3032:0027	381100029	Garažas	1028,73
Kiti inžineriniai statiniai					
3.	Kiti inžineriniai statiniai – Kiemo statiniai. Pavėsinė, kiemo aikštelė, kiemo aptvėrimas	4400-0647-3647	-	-	-
4.	-	-	381100022	Tvora metalinė	1320,09

* Negyvenamoji patalpa – Garažas, įstaigos buhalterinėje apskaitoje neteisingai užregistruotas prie turto grupės „Kiti statiniai“.

Pagal Registru centro duomenų bazės išrašo duomenis Mokykla disponuoja turtu: ūkinis pastatas ir kiti inžineriniai statiniai („Pavėsinė, kiemo aikštelė, kiemo aptvėrimas“), tačiau buhalterinėje apskaitoje nėra užregistruoto šio ilgalaikio turto. Audito metu sukurta ilgalaikio turto kortelė „Pavėsinė, kiemo aikštelė, kiemo aptvėrimas“ ir užregistruotas buhalterinėje apskaitoje.

3.1.2. *Valstybei ir savivaldybėms nuosavybės teise priklausantis registruotinas turtas teisės aktų nustatyta tvarka turi būti registruojamas viešuosiuose registruose¹⁰, o Nekilnojamojo turto registre turi būti registruojami nekilnojamieji daiktai (žemės sklypai, statiniai, butai daugiabučiuose namuose, patalpos), jeigu jie Nekilnojamojo turto kadastro įstatymo nustatyta tvarka yra suformuoti kaip atskiri nekilnojamojo turto objektai ir jiems suteiktas unikalus numeris ir daiktinės teisės į nekilnojamąjį daiktą¹¹.* Nustatyta, kad Mokyklai-darželiui ne visas turtas, kuriuo disponuoja, yra perduotas patikėjimo teise ir nekilnojamojo turto registre užregistruotas nekilnojamas turtas, kaip kitos daiktinės teisės turto patikėjimo teise. Pavyzdžiui, Kiti inžineriniai statiniai – Kiemo statiniai, Nr. 4400-0647-3647: pavėsinė – 14Ip, kiemo aikštelė – b1-b2, kiemo aptvėrimas- t1-t4, adresas: Biržai, Vilniaus g. 109.

Audito metu Mokyklai-darželiui savivaldybės administracija, vadovaujantis Tarybos sprendimu¹² 2022 m. gegužės 3 d. pateikė savivaldybės turto, perduodamo valdyti, naudoti ir disponuoti juo patikėjimo teise, perdavimo ir priėmimo aktą Nr. E36-39, o įstaigos direktorius Registru centre užregistravo minėtą turtą, patikėjimo teise.

3.1.3. Finansų ministerijos pavyzdiniame ilgalaikio materialiojo turto tvarkos apraše ir Mokyklos-darželio ilgalaikio materialiojo turto apskaitos tvarkos apraše numatyta, kad <...atskiro

¹⁰ Valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymo 16 str. 4 d.

¹¹ Nekilnojamojo turto registro įstatymo 9 str. ir 11 str.

¹² Biržų rajono tarybos 1998 m. lapkričio 24 d. sprendimas Nr. 88 „Dėl savivaldybės nuosavybe esančio turto“.

ilgalaikio materialiojo turto vieneto nusidėvėjimas pradedamas skaičiuoti nuo kito mėnesio 1 dienos, kai ilgalaikio materialiojo turto vienetas pradedamas naudoti, o nusidėvėjimas neskačiuojamas, kai turtas nenaudojamas veikloje...>. Nustatyta, kad negyvenamoji patalpa-garažas šiuo metu yra neeksploatuojamas ir Mokykla-darželis jame nevykdo veiklos. Mokyklos-darželio buhalterinėje apskaitoje negyvenamoji patalpa - garažas užregistruotas, kaip ilgalaikis turtas balansinėje sąskaitoje „Kitų statinių įsigijimo savikaina“, nusidėvėjimo norma nustatyta 75 metai, minėtam turtui iki šiol buvo skaičiuojamos nusidėvėjimo sąnaudos. Audito metu įstaigos direktoriaus įsakymu¹³ šis ilgalaikis turtas pripažintas nereikalingu arba (negalimu) naudoti, todėl raštu¹⁴ kreipėsi į Savivaldybės administracijos direktorių dėl turto – garažo unikalus Nr. 3697-6005-3032:0027) patikėjimo teise valdomo, bet įstaigos veikloje nenaudojamo, grąžinimo.

Pastebėta, kad Mokyklos-darželio buhalterinėje apskaitoje yra Ilgalaikio turto, kuris priskiriamas neteisingai grupei. Pavyzdžiui: neteisingai užregistruotas telefono aparatas Huawei P20 64 GB (inv. Nr. C000005493) užregistruotas Kitų ilgalaikio materialiojo turto savikainos sąskaitoje (balansinės sąskaitos Nr. 1209401), nusidėvėjimo laikotarpis 3 metai, įsigijimo vertė 549,00 Eur. Pagal Mokyklos ilgalaikio turto nusidėvėjimo (amortizacijos) ekonominių normatyvų sąrašą šiai turto grupei nusidėvėjimo (amortizacijos) normatyvas yra 5 metų, tačiau minėtas turtas turėtų būti užregistruotas prie „Filmavimo, fotografavimo, mobiliojo telefono ryšio įrenginiai“.

3.2. Dėl inventorizacijos atlikimo

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1999 m. birželio 3 d. nutarimu Nr. 719 „Dėl inventorizacijos taisyklių patvirtinimo“ (aktualia redakcija), Mokyklos-darželio direktoriaus įsakymu¹⁵ patvirtintos įstaigos inventorizacijos tvarkos aprašas.

Mokyklos-darželio direktoriaus įsakymu¹⁶ sudaryta komisija inventorizuoti įstaigos ilgalaikio nematerialiojo ir materialiojo turto, ir įsipareigojimų metinei inventorizacijai atlikti.

Vyriausybės nutarimu patvirtintų inventorizacijos taisyklių 17 p. numatyta, kad vienas iš inventorizavimo aprašų sudarymo požymių (aplinkybių) yra grupavimas į buhalterines sąskaitas (balansines ir nebalansines). Pastebėta, kad visi inventorizaciniai aprašai nesugrupuoti į buhalterines sąskaitas (balansines ir nebalansines).

Patikrinus inventorizacijos aprašuose nurodytus duomenis ir palyginus su DK duomenis nustatyti neatitikimai pateikti lentelėje Nr. 2.

2 lentelė

Eil. Nr.	Balansinės sąskaitos Nr.	Pavadinimas	Duomenys pagal didžiąją knygą (Eur)	Duomenys pagal inventorizacijos aprašą (Eur)	Skirtumas (Eur)
1.	0210001	Ūkinis inventoriųs	88742,31	88982,58	-240,27
2.	2010001	Ūkinės medžiagos	44,35	-	44,35
3.	2010005	Kuras, degalai, tepalai įsigijimo savikaina	87,36	-	87,36

¹³ Biržų mokyklos-darželio direktoriaus 2022 m. gegužės 11 d. įsakymas Nr. V-116 „Dėl nereikalingo arba netinkamo (negalimo) naudoti nekilnojamojo turto pripažinimo“.

¹⁴ Biržų mokyklos-darželio „Vyturėlis“ 2022 m. gegužės 18 d. raštas Nr. S-60 „Dėl Biržų mokyklos-darželio „Vyturėlis“ nereikalingo arba netinkamo (negalimo) naudoti nekilnojamojo turto“.

¹⁵ Biržų mokyklos-darželio „Vyturėlis“ direktoriaus 2019 m. gegužės 28 d. įsakymas Nr. V-135 „Dėl Biržų mokyklos-darželio „Vyturėlis“ inventorizacijos tvarkos aprašo patvirtinimo“ (aktuali redakcija).

¹⁶ Biržų mokyklos-darželio „Vyturėlis“ direktoriaus 2021 m. lapkričio 30 d. įsakymas Nr. V-197 „Dėl inventorizacijos komisijos sudarymo bei jos funkcijų ir inventorizacijos atlikimo“.

Nustatyti buhalterinėje apskaitoje ir inventoriniuose žiniaraščiuose turto duomenų skirtumai, pagal ūkinio inventoriaus, o ūkinės medžiagos bei degalai neinventorizuoti.

Pastebėta, kad turtas gautas pagal panaudą yra buhalterinėje apskaitomas du kartus. Pavyzdžiui: 1) Knyga („Aspergerio sindromas“, aut. Tony Attwood) suma 20,57 Eur užregistruota balansinėse sąskaitose: Nr. 0210001 „Ūkinis inventorių“ ir Nr. 0130001 „Pagal panaudos sutartis gautas turtas“; 2) Interaktyvioji lenta su mokomosiomis programomis „60 Clever Board 1“ suma 813,33 Eur užregistruota balansinėse sąskaitose: Nr. 1208301 „Kita biuro įranga“ ir Nr. 0130001 „Pagal panaudos sutartis gautas turtas“.

Mokykloje-darželyje atliekant metinę inventorizaciją iš dalies vadovautasi inventorizacijos LR Vyriausybės nutarimu patvirtintomis inventorizacijos taisyklėmis.

4. Dėl darbo užmokesčio ir darbo santykių

4.1. Dėl leistino pareigybių skaičiaus

Biržų rajono savivaldybės tarybos sprendimais¹⁷ audituojamu laikotarpiu, Mokyklai-darželiui patvirtintas leistinas pareigybių skaičius iki 2021 m. balandžio 30 d. – 52,48, nuo 2021 m. gegužės 1 d. – 52,98. Audituojamu laikotarpiu bendras Mokyklos-darželio direktoriaus patvirtintas pareigybių skaičius neviršija Savivaldybės tarybos nustatyto maksimalaus pareigybių skaičiaus.

Pagal „Mokymo lėšų apskaičiavimo, paskirstymo ir naudojimo tvarkos aprašą“ 2021-2022 m. m., kuris parengtas vadovaujantis Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2018 m. liepos 11 d. nutarimu Nr. 679 „Dėl mokymo lėšų apskaičiavimo, paskirstymo ir panaudojimo tvarkos aprašo patvirtinimo“, Mokyklai-darželiui nustatyta 1,03 etatų skaičius (išskyrus ikimokyklinį ir priešmokyklinį ugdymą). Pastebėta, kad įstaigos direktoriaus įsakymu¹⁸ patvirtintas 1,38 pradinio ugdymo mokytojų pareigybių skaičius, (pagal minėtą tvarkos aprašą turi būti 1,03), faktiškai užimta – 1,03, laisva – 0,35.

Biržų rajono savivaldybės tarybos sprendimu¹⁹ Mokyklai-darželiui patvirtinta 52,98 etatų skaičius. Mokyklos-darželio direktoriaus įsakymu²⁰, remiantis minėtu Savivaldybės tarybos sprendimu, patvirtintas pareigybių ir etatų sąrašas 52,98 pareigybėms, kuriame yra nustatytų, tačiau neužimtų pareigybių: logopedas – 0,5; ikimokyklinio ugdymo mokytojas – 2; plaukimo instruktorius – 0,23; masažistas – 0,25, kompiuterių įrangos specialistas – 0,2, mokinio padėjėjas – 0,25, bendrabučio naktinė auklė – 0,65. 2021 m. rugsėjo mėn. duomenimis Mokykloje-darželyje neužimtų darbuotojų etatų skaičius – 4,08. Tikslinga būtų peržiūrėti Įstaigos valdymo struktūrą ir pareigybių sąrašą, kuris atitiktų įstaigos poreikį.

¹⁷ Biržų rajono savivaldybės tarybos 2019 m. spalio 24 d. sprendimas Nr. T-219; 2021 m. balandžio 30 d. sprendimas Nr. T-118 „Dėl Biržų mokyklos-darželio „Vyturėlis“ didžiausio leistino pareigybių skaičiaus“.

¹⁸ Biržų mokyklos-darželio „Vyturėlis“ direktoriaus 2021 m. rugsėjo 1 d. įsakymas Nr. V-90 „Dėl Biržų mokyklos-darželio „Vyturėlis“ pareigybių sąrašo tvirtinimo“.

¹⁹ Biržų rajono savivaldybės tarybos 2021 m. balandžio 30 d. sprendimas Nr. T-118 „Dėl Biržų mokyklos-darželio „Vyturėlis“ didžiausio leistino pareigybių skaičiaus“.

²⁰ Biržų mokyklos-darželio „Vyturėlis“ direktoriaus 2021 m. rugsėjo 1 d. įsakymas Nr. V-90 „Dėl Biržų mokyklos-darželio „Vyturėlis“ pareigybių sąrašo tvirtinimo“.

4.2. Dėl pareigybių aprašymų

Direktorius įsakymais patvirtinti mokyklos-darželio pareigybių aprašymai, kurie parengti vadovaujantis LR Valstybės ir savivaldybių įstaigų darbuotojų apmokėjimo įstatymu²¹, Valstybės ir savivaldybių įstaigų darbuotojų, išskyrus mokytojus, pareigybių aprašymo metodika²².

Darbo apmokėjimo įstatymo 2 str. 3 p. nurodyta, kad <... C lygio – pareigybės, kurioms būtinas ne žemesnis kaip vidurinis išsilavinimas ir (ar) įgyta profesinė kvalifikacija...>. Pastebėta, kad Mokykloje-darželyje direktoriaus įsakymu²³ patvirtintame „Vaikų palydovo“ pareigybės aprašyme, nustatytas pareigybės lygis „D“ (nekvalifikuotas darbuotojas), o nustatytas specialus reikalavimas pareigybei su ne žemesniu kaip vidurinis išsilavinimas. Direktorius įsakymu²⁴ patvirtintame „Vairuotojo“ pareigybės aprašyme, nustatytas pareigybės lygis „C“, tačiau nenurodytas pareigybei specialus reikalavimas kad būtinas ne žemesnis kaip vidurinis išsilavinimas ir (ar) įgyta profesinė kvalifikacija.

Sekretorės, Viešųjų pirkimų specialisto pareigybės aprašymuose, nurodyta pareigybės lygis B, reikalaujama turėti aukštesnįjį ar aukštąjį išsilavinimą. Darbo apmokėjimo įstatyme 2 str. 2 p. nurodyta, kad <...B lygio – pareigybės, kurioms būtinas ne žemesnis kaip aukštesnysis išsilavinimas, įgytas iki 2009 metų, ar specialusis vidurinis išsilavinimas, įgytas iki 1995 metų...>.

Pastebėta, kad įstaigos direktoriaus įsakymu²⁵ patvirtintame pareigybių sąraše patvirtinta „Mokinio padėjėjas“ pareigybė, tačiau pareigybės aprašymo patvirtinto nėra, nors tokiose pareigose dirba keturi darbuotojai. Mokyklos-darželio organizacinė valdymo struktūra²⁶ keistina, nes ne visos išdėstytos pareigybės, pavyzdžiui nėra „Mokinio padėjėjas ir „Vaikų palydovas“ pareigybių.

4.3. Dėl darbo sutarčių

Peržiūrėjus darbuotojų darbo sutartis, nustatyta, kad pasitaiko atvejų, kai darbo sutarties sąlygų pakeitimai netikslūs arba neatliekami:

1. Valstybės ir savivaldybių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo ir komisijų narių atlygio už darbą įstatymo (toliau - Darbo apmokėjimo įstatymas)²⁷ 5 priedo 27.1 p. nuo 2021 m. rugsėjo 1 d. darbo laikas per savaitę nustatomas <...specialiųjų pedagogų, logopedų dirbančių mokyklose su ikimokyklinio ir priešmokyklinio amžiaus vaikais, – 32 valandos, iš jų 22 valandos skiriamos tiesioginiam darbui su vaikais, mokiniams (vaikų, mokinių specialiesiems ugdymosi poreikiams įvertinti, specialiosioms pratyboms vesti), 10 valandų – netiesioginiam darbui su vaikais, mokiniams (veikloms planuoti ir joms pasiręgti, dokumentams rengti, bendradarbiauti su mokytojais, kitais ugdymo procese dalyvaujančiais asmenimis, vaikų, mokinių tėvais (globėjais, rūpintojais) ugdymo ir (ar) švietimo pagalbos klausimais ir kita)...>. Nuo 2022 m. sausio 1 d. darbo laikas per savaitę nustatomas <...specialiųjų pedagogų, logopedų, dirbančių mokyklose su ikimokyklinio ir priešmokyklinio amžiaus vaikais, – 34 valandos, iš jų 22 valandos skiriamos

²¹ Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo įstatymas 2017 m. sausio 17 d., Nr. XIII-198, II skyrius „Darbuotojų pareigybės“ aktuali redakcija.

²² LR Socialinės apsaugos ir darbo ministro 2017 m. balandžio 12 d. įsakymas Nr. A1-177 „Dėl valstybės ir savivaldybių įstaigų darbuotojų, išskyrus mokytojus, pareigybių aprašymo metodikos patvirtinimo“

²³ Biržų mokyklos-darželio „Vyturėlis“ direktoriaus 2019 m. spalio 2 d. įsakymas Nr. V-227 „Dėl Biržų mokyklos-darželio „Vyturėlis“ darbuotojų pareigybių aprašų tvirtinimo“.

²⁴ Biržų mokyklos-darželio „Vyturėlis“ direktoriaus 2017 m. rugsėjo 1 d. įsakymas Nr. V-135 „Dėl Biržų mokyklos-darželio „Vyturėlis“ darbuotojų pareigybių aprašų tvirtinimo“ (pakeitimas 2022 m. balandžio 22 d. Nr. V-88).

²⁵ Biržų mokyklos-darželio „Vyturėlis“ direktoriaus 2019 m. rugsėjo 1 d. įsakymas Nr. V-90 „Dėl Biržų mokyklos-darželio „Vyturėlis“ Pareigybių sąrašo tvirtinimo“

²⁶ Biržų mokyklos-darželio „Vyturėlis“ direktoriaus 2019 m. birželio 7 d. įsakymas Nr. V-150

²⁷ Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo ir komisijų narių atlygio už darbą 2017 m. sausio 17 d. įstatymas Nr. XIII-198 aktuali redakcija.

tiesioginiam darbui su vaikais, mokiniais (vaikų, mokinių specialiesiems ugdymosi poreikiams įvertinti, specialiosioms pratyboms vesti), 12 valandų – netiesioginiam darbui su vaikais, mokiniais (veikloms planuoti ir joms pasirengti, dokumentams rengti, bendradarbiauti su mokytojais, kitais ugdymo procese dalyvaujančiais asmenimis, vaikų, mokinių tėvais (globėjais, rūpintojais) ugdymo ir (ar) švietimo pagalbos klausimais ir kita)...> Mokykloje-darželyje specialusis pedagogas nuo 2021 m. rugsėjo 1 d. dirba 1,14 etato krūviu, darbo sutarties Nr. 227 pakeitimas neatliktas (paskutinis pakeitimas dėl darbo laiko normos įrašytas 2018 m. rugsėjo 3 d., darbo laiko norma nurodyta – 27 valandos per savaitę). Darbo sutarties Nr. 33 (logopedui) – dėl nustatytos darbo laiko normos paskutinis pakeitimas įrašytas 2020 m. sausio 2 d., ir darbo laiko norma nurodyta – 27 valandos per savaitę). Darbuotojų darbo sutarčių Nr. 227 ir Nr. 33 pakeitimai (papildymai) 2021 m. rugsėjo 1 d. ir 2022 m. sausio 1d. nebuvo atlikti.

2. Darbo sutartyse, Nr. D-29; Nr. 216 pakeitimuose (papildymuose) nuo 2021 m. rugsėjo 1 d. neteisingai išdėstyti sutarties 6 p. pakeitimai, kurie patvirtinti ir nurodyti direktoriaus įsakymuose²⁸. Sutartyse nurodomas neteisingas įsakymo numeris.

3. Mokyklos-darželio direktoriaus įsakymu²⁹ darbuotojui nuo 2021 m. rugsėjo 1 d. pakeistas tarnybinio atlyginimo koeficientas, tačiau darbo sutartyje Nr. 244 pakeitimas neįrašytas.

4. Darbo kodekso antrame skirsnyje numatomos papildomos darbo sutarties sąlygos, darbo kodekso 35 str. nustatyti atvejai kai susitariama dėl papildomo darbo. Pastebėta, kad Mokykloje-darželyje, kai susitariama dėl papildomo darbo su darbuotoju, neatliekami darbo sutarčių pakeitimai (papildymai). Pavyzdžiui:

- 1) Neatlikti darbo sutarties Nr. 244 pakeitimai (papildymai): direktoriaus įsakymu³⁰ susitarta <...dėl papildomo darbo dirbti (0,08 et.) darbo krūviu nuo 2020 m. rugsėjo 1 d. iki 2021 m. gegužės 31 d.;
- 2) Neatlikti darbo sutarties Nr. 4 pakeitimai (papildymai): direktoriaus įsakymu³¹ susitarta <...dėl papildomo darbo dirbti (0,5 etato) darbo krūviu nuo 2021 m. birželio 1 d. iki 2021 m. birželio 30 d.; direktoriaus įsakymu³² dėl papildomo darbo dirbti (0,5 etato) darbo krūviu nuo 2021 m. spalio 18 d. iki kol ikimokyklinio ugdymo mokytoja turės nedarbingumo laikotarpį...>.
- 3) direktoriaus įsakymu³³ susitarta <...dėl papildomo darbo dirbti ikimokyklinio ugdymo mokyto pareigose (0,5 etato) darbo krūvio, nuo 2021 m. spalio 25 d. iki kol ikimokyklinio ugdymo mokytojas turės nedarbingumo pažymėjimą...>, darbuotojo darbo sutartyje Nr. 28 pakeitimas neatliktas.
- 4) direktoriaus įsakymu³⁴ vyr. virėjai papildomai leista dirbti virėjos pareigose (0,5 etato) darbo krūviu, nuo 2021 m. liepos 1 d. iki 2021 m. liepos 29 d., tačiau darbuotojo darbo sutartyje Nr. 5 pakeitimas neatliktas.

5. Pagal direktoriaus įsakymą³⁵ nuo 2020 m rugsėjo 1 d. darbuotojui perkėlus iš mokytojo padėjėjo pareigų į ikimokyklinio ugdymo mokytojo pareigas, neįrašytas darbo sutarties Nr. 245 pakeitimas.

²⁸ Biržų mokyklos-darželio „Vyturėlis“ direktoriaus 2021 m. rugsėjo 1 d. įsakymas Nr. P-102; Nr. P-103.

²⁹ Biržų mokyklos-darželio „Vyturėlis“ direktoriaus 2021 m. rugsėjo 1 d. įsakymas Nr. P-109.

³⁰ Biržų mokyklos-darželio „Vyturėlis“ direktoriaus 2020 m. rugpjūčio 31 d. įsakymas Nr. P-139.

³¹ Biržų mokyklos-darželio „Vyturėlis“ direktoriaus 2021 m. birželio 1 d. įsakymas Nr. P-68.

³² Biržų mokyklos-darželio „Vyturėlis“ direktoriaus 2021 m. spalio 18 d. įsakymas Nr. P-131.

³³ Biržų mokyklos-darželio „Vyturėlis“ direktoriaus 2021 m. spalio 25 d. įsakymas Nr. P-133.

³⁴ Biržų mokyklos-darželio „Vyturėlis“ direktoriaus 2021 m. liepos 1 d. įsakymas Nr. P-80.

³⁵ Biržų mokyklos-darželio „Vyturėlis“ direktoriaus 2020 m. rugpjūčio 31 d. įsakymas Nr. P-141.

6. Priešmokyklinio ugdymo mokytojai direktoriaus įsakymu nuo 2021 m. rugsėjo 1 d. nustatytas tarnybinio atlyginimo koeficientas 7,81 bazinės mėnesinės algos dydžiais, tačiau darbo sutartyje Nr. 247 pakeitimas neįrašytas.

7. Darbo sutartyje Nr. 58, 4 p. nurodyta, kad nustatyta darbo laiko norma – 18 (aštuoniolika) valandų per savaitę, tačiau darbuotojas faktiškai dirba 22 val. 30 min. per savaitę. Darbo sutartyje pakeitimai neatlikti.

8. Darbo kodekso 46 str. 4 d. numato kad <...darbdaviui sutikus su darbuotojo prašymu ar darbdaviui pateikus kitą pasiūlymą ir darbuotojui sutikus, laikoma, kad darbo sąlygos yra pakeistos, padarius atitinkamą darbo sutarties pakeitimą...>. Mokyklos-darželio direktoriaus įsakymu³⁶ darbdaviui sutikus su darbuotojo prašymu, bendrabučio auklėtojas perkeliamas į mokinio padėjėjo pareigas nuo 2021 m. rugsėjo 1 d. 20 val. per savaitę darbo krūviu. Darbo sutartyje Nr. 166 pakeitimas neatliktas.

9. Darbo kodekso 46 str. 4 d. numato kad <...darbdaviui sutikus su darbuotojo prašymu ar darbdaviui pateikus kitą pasiūlymą ir darbuotojui sutikus, laikoma, kad darbo sąlygos yra pakeistos, padarius atitinkamą darbo sutarties pakeitimą...>. Mokyklos-darželio direktoriaus įsakymu³⁷ darbdaviui sutikus su darbuotojo prašymu, ikimokyklinio ugdymo mokytojas perkeliamas į mokinio padėjėjo pareigas nuo 2021 m. spalio 4 d. 20 val. per savaitę darbo krūviu. Darbo sutartyje Nr. 253 pakeitimas neatliktas.

10. Dviems darbuotojams (darbo sutartys: Nr. 257 (mokytojo padėjėjas) ir Nr. 259 (ikimokyklinio ugdymo mokytojo padėjėjas)), nuo 2021 m. rugsėjo 1 d. Direktoriaus įsakymu³⁸ patvirtinta, kad dirba mokinio padėjėjo pareigose, tačiau darbo sutartyse nėra įrašytų vieno iš būtinųjų darbo sąlygų (pareigų) pasikeitimų. Darbuotojų prašymų pakeisti dėl pareigų perkėlimo įstaiga neapsteigė.

4.4. Dėl darbo užmokesčio skaičiavimo

Mokykloje-darželyje darbo užmokesčiui apskaičiuoti naudojamas bendras Savivaldybėje įdiegtas buhalterinės apskaitos programos modulis „Bonus“. Audito metu patikrinti darbo apmokėjimo skaičiavimai Mokyklos-darželio vadovo ir pavaduotojų, pasirinktų darbuotojų, vadovaujantis Valstybės ir savivaldybių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo įstatymu, įstaigos direktoriaus patvirtinta darbuotojų darbo apmokėjimo sistema³⁹.

4.4.1 Darbo apmokėjimo įstatymo 5 priedo IV skyriaus 26 p. nurodyta, kad <...Pareiginės algos pastoviosios dalies koeficientų didinimo dėl veiklos sudėtingumo kriterijai, nurodyti šio priedo 25 punkte, atsižvelgiant į veiklos sudėtingumo mastą, detalizuojami biudžetinės įstaigos darbo apmokėjimo sistemoje...>; minėto įsakymo 5 priedo V skyriaus 30 p. nurodyta, kad <...Pareiginės algos pastoviosios dalies koeficientų didinimo dėl veiklos sudėtingumo kriterijai, nurodyti šio priedo 29 punkte, atsižvelgiant į veiklos sudėtingumo mastą, detalizuojami biudžetinės įstaigos darbo apmokėjimo sistemoje...>. Įstaigos darbo apmokėjimo sistemoje pareiginės algos pastoviosios dalies koeficientų didinimo dėl veiklos sudėtingumo kriterijai neišdetalizuoti, o įstaigos direktoriaus įsakymu pastoviosios dalies koeficientas dėl veiklos sudėtingumo darbuotojams didinamas skirtingai. Mokyklos-darželio darbo apmokėjimo sistemoje nėra

³⁶ Biržų mokyklos-darželio „Vyturėlis“ direktoriaus 2021 m. rugpjūčio 31 d. įsakymas Nr. P-96.

³⁷ Biržų mokyklos-darželio „Vyturėlis“ direktoriaus 2021 m. spalio 4 d. įsakymas Nr. P-128.

³⁸ Biržų mokyklos-darželio „Vyturėlis“ direktoriaus 2021 m. rugsėjo 1 d. įsakymas Nr. V-91 „Dėl Biržų mokyklos-darželio „Vyturėlis“ pedagoginių darbuotojų, darbuotojų ir kitų darbuotojų tarififikacijos sąrašų tvirtinimo“.

³⁹ Biržų mokyklos-darželio „Vyturėlis“ direktoriaus 2019 m. sausio 2 d. įsakymas Nr. V-5 „Dėl Biržų mokyklos-darželio „Vyturėlis“ darbuotojų darbo apmokėjimo sistemos nuostatų patvirtinimo“.

išdetalizuota, kodėl vieniems darbuotojams priemoka skaičiuojama nuo kontaktinių valandų, kitiems nuo bendrų valandų.

Pastebėta, kad Mokyklos-darželio darbo apmokėjimo sistemoje I skirsnyje „Darbuotojų metinių užduočių nustatymas ir veiklos vertinimo procedūra“ 73.1 p. nustatyta, kad darbuotojo veiklą įvertinus labai gerai <...darbuotojui numatoma ne mažesnė kaip 10 proc. pareiginės algos kintamoji dalis...>. Ši nuostata neatitinka Darbo apmokėjimo įstatymo 14 str., 10 p., 1 papunkčio nuostatai, kad biudžetinės įstaigos darbuotoją įvertinus <...labai gerai, teikia vertinimo išvadą biudžetinės įstaigos vadovui ar jo įgaliotam asmeniui su siūlymu nustatyti iki kito biudžetinės įstaigos darbuotojų kasmetinio veiklos vertinimo, o nacionalinių ir valstybinių kultūros ir meno įstaigų atlikėjams – mėnesiui (mėnesiams) pareiginės algos kintamosios dalies dydį, ne mažesnę kaip 15 procentų pareiginės algos pastoviosios dalies ir gali siūlyti skirti premiją pagal darbo apmokėjimo sistemoje nustatytą tvarką ir dydžius...>.

Atsižvelgus į aukščiau išdėstytus neatitikimus ir vadovaujantis Darbo apmokėjimo įstatymu, įstaigos darbo apmokėjimo sistemą reikalinga tikslinti.

4.4.2 Patikrinus įstaigos darbuotojų veiklos vertinimo dokumentus nustatyta, kad 2020 m. 2021 m. ir 2022 m. darbuotojams, kurių veikla įvertinta labai gerai, nustatytas 10 proc. pareiginės algos pastoviosios dalies dydžio kintamoji dalis. Tai prieštarauja darbo apmokėjimo įstatymo nuostatai, kad biudžetinės įstaigos darbuotojo veiklą įvertinus labai gerai „nustatomas pareiginės algos kintamosios dalies dydis, ne mažesnis kaip 15 procentų pareiginės algos pastoviosios dalies dydžio“.

4.4.3 Patikrinus atrinktų darbuotojų darbo užmokesčio apskaičiavimą ir išmokėjimą pagal įstaigos „Skaičiavimo ir išmokėjimo žiniaraščius“ nustatyta, kad ne visiems darbuotojams teisingai skaičiuojamas darbo užmokestis ir socialinis draudimas. Pavyzdžiui:

1) darbuotojui (meninio ugdymo mokytojui) kiekvieną mėnesį skaičiuojant darbo užmokestį taikoma 27 val. per savaitę darbo laikas, o minėtas darbuotojas faktiškai dirba 19,5 val. per savaitę;

2) darbuotojui (ikimokyklinio ugdymo mokytojui) direktoriaus įsakymu skirta priemoka už papildomą darbą „nuo 2021 m. rugsėjo 1 d. iki 2021 m. rugsėjo 3 d. (0,5 etato) darbo krūvio, proporcingai dirbtam laikui, taikant tarnybinio atlyginimo koeficientą 7,97 bazinės mėnesinės algos dydžio“. Skaičiuojant pritaikytas neteisingas atlyginimo koeficientas 8,05, darbo užmokesčio skaičiavimo ir išmokėjimo žiniaraštyje paskaičiuota 97,15 Eur, o turi būti 96,18 Eur;

3) Darbo apmokėjimo įstatyme ir įstaigos darbo apmokėjimo sistemoje, numatyta, kad mokytojams pareiginės algos kintamoji dalis nenustatoma, tačiau darbuotojui (ikimokyklinio ugdymo mokytojui) nuo 2021 m. vasario mėn. iki 2022 m. kovo mėn. (14 mėnesių) apskaičiuojama ir išmokama 10 proc. pareiginės algos kintamoji dalis. Įstaiga dokumento, pagal kurį buvo mokama pareiginės algos kintamoji dalis, audito metu nepateikė;

4) 2021 m. rugsėjo mėn. darbuotojui (ikimokyklinio ugdymo mokytojui) nepriskaityta ir neišmokėta 5 proc. priemoka už darbą su specialiuoju ugdymosi poreikių vaikais, kuri skirta direktoriaus įsakymu⁴⁰;

5) nuo 2021 m. rugsėjo iki 2021 m. gruodžio mėn. (4 mėnesiai) darbuotojui (mokinio padėjėjui) priskaičiuojama ir išmokama 10 proc. priemoka be jokio teisinio pagrindo, įstaiga nepateikė dokumento, pagal kurį buvo mokama minėta priemoka.

4.4.4 Švietimo ir mokslo ministerijos patvirtintoje pedagoginio darbo stažo nustatymo tvarkoje⁴¹ nurodyta, kad <...Pedagoginio darbo stažas yra specialus darbo stažas. Tai vaikų, jaunimo

⁴⁰ Biržų mokyklos-darželio „Vyturėlis“ direktoriaus 2021 m. rugsėjo 1 d. įsakymas Nr. P-116 „Dėl priemokos skyrimo“

ir suaugusiųjų mokymo bei ugdymo darbo, atliekamo ugdymo ir švietimo įstaigose bei joms prilygintose institucijose, laikotarpis. Į pedagoginio darbo stažą įskaitomas darbas, kuris pagal pareigybes laikomas pedagoginiu...>. Švietimo, mokslo ir sporto ministro įsakymu patvirtintame pareigybių, kurias atliekant darbas yra laikomas pedagoginiu sąraše⁴² yra nurodytos pareigybės psichologas asistentas, socialinis pedagogas, specialusis pedagogas. Mokykloje-darželyje kai kuriems darbuotojams neteisingai nustatytas pedagoginis darbo stažas (metais), todėl neteisingai taikomas pastoviosios dalies koeficientas. Neatitikimai (2021 m. rugsėjo 1 d. duomenimis) pateikti 3 lentelėje.

3 lentelė

Pareigybė	Neteisingai nustatytas Pedagoginis darbo stažas metais	Darbuotojo pedagoginio darbo stažas (metais)	Neteisingai nustatytas pastoviosios dalies koeficientas	Pagal darbo apmokėjimo įstatymą pastoviosios dalies koeficientas	Kvalifikacinė kategorija
Specialusis pedagogas	4	Daugiau kaip 25	7,44	7,59	Suteikta
Socialinis pedagogas	2	Nuo daugiau kaip 5 iki 10 (7 metai)	7,44	7,45	Suteikta
Psichologo asistentas	4	Daugiau kaip 25	6,94	7,42	Nesuteikta

Kadangi darbuotojams darbo užmokestis buvo neteisingai skaičiuojamas, tai neteisingai apskaičiuoti ir išmokėti atostoginiai bei socialinis draudimas.

4.4.5 Patikrinus ar teisingai atleistiems darbuotojams priskaičiuota kompensacija už nepanaudotas atostogas; kompensacijos, nutraukus darbo sutartį šalių susitarimu; ar teisingai paskirtos ir paskaičiuotos išeitinės išmokos, nustatyta neatitikimų. Pavyzdžiui:

1) pagal neterminuotą darbo sutartį atleidžiant darbuotoją (naktinė auklė) neteisingai apskaičiuota išeitinė išmoka už du mėnesius 1640,52 Eur, turėjo būti 1638,95 Eur, skirtumas 1,57 Eur.

2) nutraukiant darbo sutartį Nr. 251 su darbuotoju (bendrabučio auklėtojo padėjėju) neteisingai paskaičiuotas vidutinis darbo užmokestis 29,18 Eur, o turėjo būti 17,70 Eur. Minėtam darbuotojui priklauso 24,99 d. d. kompensuojamų nepanaudotų kasmetinių atostogų, už jas priskaityta (29,18 Eur x 24,99 d. d. = 729,21 Eur, turėjo būti priskaičiuota (17,70 Eur x 24,99 d. d. = 442,32 Eur). Nutraukiant darbo sutartį, darbuotojui priskaičiuota pinigine kompensacija už nepanaudotas kasmetines atostogas 286,88 Eur didesnė suma.

4.4.6 Ligos išmoką už pirmąsias dvi ligos dienas, sutampančias su darbuotojo darbo ar tarnybos grafiku, moka kiekvienas darbdavys. Pastebėta, kad kai kuriems darbuotojams netiksliai skaičiuojama ligos išmoka už pirmąsias dvi ligos dienas. Pavyzdžiui: darbuotojas susirgo 2021 rugsėjo 21 d., už sutampančią su darbo grafiku, darbuotojui ligos išmoka buvo paskaičiuota už 1 dieną, tačiau neteisingai:

⁴¹ Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministerijos 1996 m. balandžio 26 d. įsakymas Nr. 459 „Dėl pedagoginio darbo stažo nustatymo tvarkos“

⁴² Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 20023 m. spalio 9 d. įsakymas Nr. ĮSAK – 1407 „Dėl pareigybių, kurias atliekant darbas yra laikomas pedagoginiu, sąrašo patvirtinimo“ (aktuali redakcija).

1. darbuotojui paskaičiuotas vidutinis valandinis darbo užmokestis 4,32 Eur x 1,4 val. = 6,05 Eur.; 6,05 Eur x 62.06 proc. (nedarbingumo kompensavimo koef.) = 3.75 Eur. Darbuotojo skaičiavimo lape už ligą nurodyta suma 4,48 Eur.

2. darbuotojui paskaičiuotas vidutinis valandinis darbo užmokestis 8,60 Eur x 2,56 val. = 22,02 Eur.; 22,02 Eur x 62.06 proc. (nedarbingumo kompensavimo koef.) = 13,66 Eur. Darbuotojo skaičiavimo lape už ligą nurodyta suma 13,87 Eur.

4.4.7 Patikrinus Mokyklos-darželio darbo užmokesčio ir su juo susijusių mokesčių pagal atskirus mėnesius sąnaudų analizę, nustatyta, kad pagal atlyginimų žiniaraščių priskaičiuoto darbo užmokesčio ir socialinio draudimo duomenys neatitinka Didžiosios knygos duomenų, žiūrėti 4 lentelėje.

4 lentelė

2021 metai	Darbo užmokesčio skaičiavimo ir išmokėjimo žiniaraščių duomenys		Didžiosios knygos duomenys		Skirtumas darbo užmokesčio sąnaudų	Skirtumas soc. draudimo sąnaudų
Mėnuo	Darbo užmokestis (priemokos, ligos išmokos, ir kt.)	Soc. Draudimas ir iki MMA papildomas VSD įmokos	Darbo užmokestis (priemokos, ligos išmokos, ir kt.)	Soc. draudimas ir iki MMA papildomas VSD įmokos		
sausis	54443,81	845,35	49848,52	845,35	4595,29	0
vasaris	53874,79	802,99	53874,79	802,99	0	0
kovas	53722,91	840,27	53028,73	866,02	694,18	-25,75
Iš viso I ketv.	162041,51	2488,61	156752,04	2514,36	5289,47	-25,75
balandis	53775,25	800,32	58385,25	800,32	-4610,00	0
gegužė	74465,59	1097,64	74465,59	1097,64	0	0
birželis	68707,55	1046,64	65529,33	1046,64	3178,22	0
Iš viso II ketv.	358989,9	5433,21	355132,21	5458,96	3857,69	-25,75
liepa	59775,75	870,06	65326,27	962,39	-5550,52	-92,33
rugpjūtis	32856,24	483,84	33632,8	477,76	-776,56	6,08
rugsėjis	54877,59	817,63	50281,91	817,6	4595,68	0,03
Iš viso III ketv.	506499,48	7604,74	504373,19	7716,71	2126,29	-111,97
spalis	53202,19	786,41	53202,63	805,71	-0,44	-19,3
lapkritis	52632,34	781,53	52632,34	817,6	0	-36,07
gruodis	57758,93	859,29	56252,29	812,06	1506,64	47,23
Iš viso IV ketv.	670092,94	10031,97	666460,45	10152,08	3632,49	-120,11

Palyginus 2021 metų darbo užmokesčio skaičiavimo ir išmokėjimo žiniaraščių duomenis su Didžiosios knygos duomenimis nustatyti skirtumai: iš viso per 2021 m. darbo užmokesčio - 3,6 tūkst. Eur ir soc. draudimo (-0,12) tūkst. Eur.

Lietuvos Respublikos buhalterinės apskaitos įstatymo 7 str. 3 d. nustatyta, kas „Ūkio subjektas susidaro savo sąskaitų planą. Jį tvirtina to ūkio subjekto vadovas“. Pastebėta, kad priskaitant neatskirtos nuo darbo užmokesčio sąnaudų apskaičiuotos atidėjinių sąnaudos (senatvės pensinio amžiaus sulaukusių darbuotojų išeitinėms išmokoms mokėti), bei neatskirtos ir atskiroje balansinėje sąskaitoje neapskaitomos nuo atidėjinių (senatvės pensinio amžiaus sulaukusių darbuotojų išeitinėms išmokoms mokėti) socialinio draudimo sąnaudos.

5. Dėl vidaus kontrolės užtikrinimo ir informacijos viešinimo

5.1. Įstaigos interneto svetainėje informacijos viešinimas

Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. balandžio 18 d. nutarime Nr. 480 „Dėl bendrųjų reikalavimų valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų interneto svetainės aprašo patvirtinimo“ (aktuali redakcija) 25 p. numatyta, kad <...įstaigos interneto svetainės skyriuje „Asmens duomenų apsauga“ skelbiamos asmens duomenų apsaugos pareigūno kontaktiniai duomenys (vardas ir pavardė, telefono numeris ir (arba) elektroninio pašto adresas) ir kita aktuali informacija asmens duomenų tvarkymo klausimais...>. Lietuvos Respublikos asmens duomenų teisinės apsaugos įstatymo ir 2016 m. balandžio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2016/679 dėl fizinių asmens apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo, kuriuo panaikinama Direktyva 95/46/EB, nuostatos numato, kad įstaigoje turi būti paskirtas asmuo, atsakingas už duomenų apsaugą.

Mokykloje-darželyje yra paskirtas darbuotojas⁴³, kuris vykdo asmens duomenų apsaugos pareigūno funkcijas, tačiau apie asmens, atsakingo už duomenų apsaugą, įstaigos interneto svetainėje informacija paskelbta buvo tik audito metu.

5.2. Dėl įsakymų, tvarkų aprašų ir taisyklių rengimo

5.2.1 Kai kuriuose įstaigos įsakymų įvadinėse dalyse nurodomas teisinis pagrindas, pagal kurį vadovaujamosi, neatitinka dėstomose įsakymų dalyse pateiktų faktų. Pavyzdžiui, vadovaujamosi darbo apmokėjimo įstatymo 10 straipsniu, o nustatomas pastoviosios dalies koeficientas, kai turėtų būti nustatomos priemokos skyrimas.

Pastebėta, kad Mokykloje-darželyje direktoriaus įsakymu⁴⁴ kai kuriems darbuotojams patvirtintos darbo valandos neatitinka nustatytų valandų darbo laiko valandų, pavyzdžiui, specialiajam pedagogui nustatytos 6 val. (4 val. kontaktinės ir 2 val. nekontaktinės) darbo laikas per savaitę pradinio ugdymo klasėje, o patvirtinamas darbo laikas (grafikas) tik 4 val. 40 min. (2,40 val. kontaktinės ir 2 val. nekontaktinės) per savaitę darbo laikas, plaukimo instruktoriui nustatytas⁴⁵ – 9,46 val. (0,27 etato) darbo krūvis, o patvirtintas darbo laikas (grafikas) – 9,06 val.

2019 metais Mokyklos-darželio direktoriaus įsakymu patvirtintas darbo laiko apskaitos žiniaraščio pildymo tvarkos aprašas⁴⁶ Mokyklos-darželio darbuotojų darbo laiko apskaita tvarkoma darbo laiko apskaitos žiniaraščiuose, tačiau pildant darbo laiko apskaitos žiniaraščius pasitaiko klaidų, pavyzdžiui: 1) darbo laiko apskaitos žiniaraštyje darbuotojams (mokytojams) darbo laiko valandos pildomos ne pagal faktiškai dirbtą laiką, o savaitės darbo laiko norma padalijama po lygiai kiekvienai dienai, tai neatitinka minėto tvarkos aprašo nuostatų, kad pirmoje darbo laiko apskaitos žiniaraščio eilutėje kiekvienam darbuotojui nurodomas faktiškai dirbtas darbo laikas; 2) darbuotojas 2021 m. spalio 1 d. sirgo, tačiau darbo laiko apskaitos žiniaraštyje nurodytos darbo valandos, nors darbuotojas sirgo jam už minėtą dieną paskaičiuotas ir išmokėtas darbo užmokestis.

⁴³ Biržų mokyklos-darželis „Vyturėlis“ direktoriaus 2019 m. gegužės 22 d. įsakymas Nr. V-129 „Dėl duomenų saugojimo atsakingo asmens skyrimo“.

⁴⁴ Biržų mokyklos-darželis „Vyturėlis“ direktoriaus 2021 m. rugsėjo 1 d. įsakymas Nr. V-92 „Dėl Biržų mokyklos-darželio „Vyturėlis“ pedagogų kontaktinių ir nekontaktinių darbo valandų 2021-2022 m. patvirtinimo“.

⁴⁵ Biržų mokyklos-darželis „Vyturėlis“ direktoriaus 2021 m. rugsėjo 1 d. įsakymas Nr. P-112 „Dėl darbo sutarties pakeitimo“.

⁴⁶ Biržų mokyklos-darželio „Vyturėlis“ direktoriaus 2019 m. gegužės 27 d. įsakymas Nr. V-133 „Dėl darbo laiko apskaitos žiniaraščio pildymo tvarkos aprašo tvirtinimo“.

5.2.2 Mokyklos-darželio direktoriaus įsakymu patvirtintas įstaigos tarnybinių komandiruočių ir jų išlaidų kompensavimo tvarkos aprašas⁴⁷ keistinas, nes kai kurios aprašo nuostatos neatitinka teisės aktų reikalavimų. Pavyzdžiui: Mokyklos-darželio minėtame tvarkos aprašo 8.1. p. nurodyta <...dienpinigiai – 15 procentų patvirtinto bazinės socialinės išmokos dydžio už įsakyme nurodytą komandiruotės laiką...>, pagal Vyriausybės nutarimo⁴⁸ aktualią redakciją ši nuostata pakeista ir nebegalioja.

5.2.3 Mokyklos-darželio direktoriaus patvirtintame Vidaus kontrolės tvarkos aprašo 20 p. numatyta, kad „Finansų kontrolės taisyklės – direktoriaus patvirtintas vidaus dokumentas, reglamentuojantis finansų kontrolės organizavimą įstaigoje ir darbuotojų, atliekančių finansų kontrolę, pareigas ir atsakomybę“. Pastebėta, kad finansų kontrolės taisyklės parengtos vadovaujantis minimaliais finansų kontrolės reikalavimais, kurie nuo 2020 m. liepos 1 d. neteko galios.

5.3 Dėl paramos lėšų naudojimo.

Mokykla-darželis, audito metu pateikė darbinės Excel lenteles, kuriose nurodyta informacija, kiek gauta ir kam naudojamos paramos lėšos. Biržų rajono savivaldybės biudžetinių įstaigų vardu gautos paramos skirstymo taisyklės patvirtintos Biržų rajono savivaldybės tarybos sprendimu⁴⁹. Mokyklos-darželio direktoriaus įsakymu⁵⁰ patvirtintos gautos paramos skirstymo taisyklės. Pagal minėtų taisyklių 17 punktą numatyta, kad <...Gautos paramos apskaita tvarkoma vadovaujantis Lietuvos Respublikos labdaros ir paramos įstatymu, Lietuvos Respublikos buhalterinės apskaitos įstatymu, Lietuvos Respublikos viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymu ir naudojama pagal vadovo patvirtintą išlaidų sąmatą...>. Taip pat šių taisyklių 28 punkte numatyta, kad „<...> Vadovas įsakymu nurodo, kokiai programai ir priemonei įgyvendinti skiriama parama ir nurodoma konkreti suma“. Mokykloje-darželyje nerengiami papildomi dokumentai prekėms ir paslaugoms, kurios įsigytos iš gautos paramos lėšų, taip pat nėra patvirtintos Mokyklos-darželio vadovo skiriamos paramos išlaidų sąmatos, konkrečiai sumai.

6. Dėl viešųjų pirkimų ir privačių interesų deklaravimo

6.1. Mokyklos-darželio viešieji pirkimai

Siekiant ekonomiškai naudoti finansinius išteklius ir pasiekti geriausią kokybės ir kainos santykį įsigyjant prekes ir paslaugas, būtina vadovaujantis reglamentuojančių teisės aktų reikalavimais, sukurti efektyvią pirkimų organizavimo ir kontrolės aplinką. Tinkama pirkimų organizavimo aplinka sudaro pagrindą vykdyti viešųjų pirkimų procedūras, o kontrolės aplinka užtikrina, kad viešųjų pirkimų procedūros būtų vykdomos.

Mokykla-darželis viešųjų pirkimų procedūras vykdė, vadovaujantis patvirtintomis, direktoriaus 2020 m. kovo 12 d. įsakymu⁵¹ Viešųjų pirkimų organizavimo ir vykdymo tvarkos aprašu. Mokyklos-darželio viešųjų pirkimų organizavimo ir vykdymo tvarkos aprašo 10 p., kad <...Pirkimų iniciatorius kiekvieno pirkimo procedūroms atlikti pildo Paraišką atlikti prekių, paslaugų ar darbų viešąjį pirkimą...>; aprašo 11 p. išdėstytos pirkimo iniciatoriaus funkcijos.

⁴⁷ Biržų mokyklos-darželio „Vyturėlis“ direktoriaus 2018 m. sausio 31 d. įsakymas Nr. V-34 „Dėl Biržų mokyklos-darželio „Vyturėlis“ tarnybinių komandiruočių ir jų išlaidų kompensavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“

⁴⁸ LR Vyriausybės 2004 m. balandžio 29 d. nutarimas Nr. 526 „Dėl dienpinių ir kitų tarnybinių komandiruočių išlaidų apmokėjimo“ aktuali redakcija.

⁴⁹ Biržų rajono savivaldybės tarybos 2016 m. rugsėjo 29 d. sprendimas Nr. T-183 „Dėl Biržų rajono savivaldybės biudžetinių įstaigų vardu gautos paramos skirstymo taisyklių tvirtinimo“

⁵⁰ Biržų mokyklos-darželio „Vyturėlis“ direktoriaus 2018 m. vasario 9 d. įsakymas Nr. V-39.

⁵¹ Biržų mokyklos-darželio „Vyturėlis“ direktoriaus 2020 m. kovo 12 d. įsakymas Nr. V-76 „Dėl Biržų mokyklos-darželio „Vyturėlis“ viešųjų pirkimų organizavimo ir vykdymo tvarkos aprašo patvirtinimo“.

Mokyklos-darželio viešųjų pirkimų specialisto pareigybės aprašyme⁵² numatyta funkcija, kad <...organizuoja ir atlieka prekių, paslaugų ir darbų viešųjų pirkimų procedūras...>, tačiau įstaigoje nebuvo paskirto viešųjų pirkimų iniciatoriaus. Audito metu Mokyklos-darželio direktoriaus įsakymu⁵³ paskirti darbuotojai – viešųjų pirkimų iniciatoriai.

Įstaigos Viešųjų pirkimų organizavimo ir vykdymo tvarkos aprašo 18 p. numatyta, kad <...Komisija savo veikloje vadovaujasi Darželio-mokyklos direktorės įsakymu patvirtintu Komisijos darbo reglamentu...>. Mokyklos-darželio direktoriaus įsakymu⁵⁴ sudaryta viešųjų pirkimų komisija. Audito metu pastebėta, kad įstaigos viešųjų pirkimų komisija nesivadovavo Mokyklos-darželio direktoriaus įsakymu patvirtintų viešųjų pirkimų komisijos darbo reglamentu⁵⁵ ir pirkimų nevykdė. Atkreipiame dėmesį, kad nuo 2017 m. liepos 1 d. Viešųjų pirkimų įstatymas Nr. I-1491 keitėsi ir išdėstytas nauja redakcija⁵⁶. Mokyklos-darželio viešųjų pirkimų komisijos darbo reglamentas neatitinka Viešųjų pirkimo įstatymo nuostatų.

Viešųjų pirkimų įstatymo 86 straipsnio 9 punkte nustatyta, kad „Perkančioji organizacija laimėjusio dalyvio pasiūlymą, sudarytą pirkimo sutartį, preliminarąją sutartį ir šių sutarčių pakeitimus, išskyrus informaciją, kurios atskleidimas prieštarautų informacijos ir duomenų apsaugą reguliuojantiems teisės aktams arba visuomenės interesams, pažeistų teisėtus konkretaus tiekėjo komercinius interesus arba turėtų neigiamą poveikį tiekėjų konkurencijai, ne vėliau kaip per 15 dienų nuo pirkimo sutarties ar preliminarosios sutarties sudarymo ar jų pakeitimo, bet ne vėliau kaip iki pirmojo mokėjimo pagal ją pradžios Viešųjų pirkimų tarnybos nustatyta tvarka turi paskelbti Centrinėje viešųjų pirkimų informacinėje sistemoje“. Mokykla-darželis 2021 metais Centrinėje viešųjų pirkimų informacinėje sistemoje (toliau CVP IS) pavišino ne visas sudarytas pirkimų sutartis. Pavyzdžiui: Sutartis Nr. 293/P/ZD/2021, 2021 m. balandžio 14 d.; Paslaugų teikimo sutartis Nr. 27803/BS-3, 2021 m. vasario 10 d.; Licencinė sutartis Nr. AP210816-1/BS-10, 2021 m. rugpjūčio 16 d.; Sutartis Nr. 21/968/BS-14, 2021 m. rugpjūčio 5 d.; Paslaugų sutartis Nr. 20100601-1/BS-5, 2020 m. birželio 1 d.; Sutartis Nr. US50573905-200921/BS-10, 2020 m. rugsėjo 21 d.; Paslaugų teikimo sutartis Nr. 71-P2/BS-16, 2020 m. rugpjūčio 3 d.

Viešųjų pirkimų tarnybos direktoriaus įsakymu⁵⁷ patvirtintame tvarkos aprašo 1.9 p. numatyta, kad viešinami CVP IS <...raštu pateiktų laimėjusių dalyvių pasiūlymų (išskyrus atvejus, kai pirkimo sutartis sudaroma žodžiu), taip pat raštu sudarytų pirkimo – pardavimo sutarčių bei preliminarųjų pirkimo – pardavimo sutarčių ir pirkimo sutarčių, preliminarųjų sutarčių pakeitimų, vidaus sandorių ir jų pakeitimų *bei informacijos apie žodžiu sudarytas sutartis* viešinimo CVP IS tvarką pagal Viešųjų pirkimų įstatymą...>; 30 p. <... informaciją apie žodžiu sudarytas sutartis pirkimo vykdytojas viešina CVP IS ne vėliau kaip per 15 kalendorinių dienų nuo konkrečios žodžiu sudarytos sutarties sudarymo...>. Atkreipiame dėmesį, kad nuo 2022 m. sausio 1 d. privaloma CVP IS viešinti informaciją ne tik raštu, bet ir žodžiu sudarytas sutartis neatsižvelgiant į jų vertę.

⁵² Biržų mokyklos-darželio „Vyturėlis“ direktoriaus 2018 m. sausio 19 d. įsakymas Nr. V-16 „Dėl Biržų mokyklos-darželio „Vyturėlis“ viešųjų pirkimų specialisto pareigybės aprašo tvirtinimo“.

⁵³ Biržų mokyklos-darželio direktoriaus 2022 m. gegužės 4 d. įsakymas Nr. V-106 „Dėl pirkimų iniciatorių sąrašo tvirtinimo“.

⁵⁴ Biržų mokyklos-darželio „Vyturėlis“ direktoriaus 2018 m. spalio 5 d. įsakymas Nr. V-201 „Dėl Biržų mokyklos-darželio „Vyturėlis“ maisto produktų skelbiamos apklausos mažos vertės pirkimo sąlygų tvirtinimo ir viešųjų pirkimų komisijos sudarymo“.

⁵⁵ Biržų mokyklos-darželio „Vyturėlis“ direktoriaus 2010 m. lapkričio 10 d. įsakymas Nr. V-45 „Dėl viešųjų pirkimų organizatoriaus skyrimo, komisijos darbo reglamento tvirtinimo, viešųjų pirkimų taisyklių tvirtinimo“.

⁵⁶ Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymo Nr. I-1491 pakeitimo įstatymas, 2017 m. gegužės 2 d. Nr. XIII-327.

⁵⁷ Viešųjų pirkimų tarnybos direktoriaus 2017 m. birželio 19 d. įsakymas Nr. IS-91 „Dėl informacijos viešinimo centrinėje viešųjų pirkimų informacinėje sistemoje tvarkos aprašo patvirtinimo“ (aktuali redakcija).

Viešųjų pirkimų įstatymo 86 straipsnio 5 punkte nustatyta, kad „Sudaromoje pirkimo sutartyje turi būti nustatomas ne ilgesnis kaip 3 metų nuo sutarties įsigaliojimo prekių tiekimo, paslaugų teikimo, darbų atlikimo laikotarpis, išskyrus pagrįstus atvejus, kai atsižvelgiant į perkamo objekto ypatybes ir siekiant racionalaus lėšų panaudojimo būtina pailginti šį laikotarpį <...>“. Mokykloje-darželyje 2017 m. rugsėjo 1 d. sudaryta geriamojo vandens tiekimo ir (ar) nuotekų tvarkymo sutartis Nr. 32 neterminuotam laikotarpiui.

Mokyklos-darželio viešieji pirkimai vykdomi pagal direktoriaus patvirtintą 2021 metų mažos vertės viešųjų pirkimų planą. Norime atkreipti dėmesį, kad Mokyklos-darželio 2021 metų mažos vertės viešųjų pirkimų planas nederinamas su 2021 metais skirtais biudžeto asignavimais, pavyzdžiui: kvalifikacijos kėlimui skirta 1195,60 Eur biudžeto asignavimų, o plane – 1500 Eur; mitybos išlaidoms skirta 30432,34 Eur biudžeto asignavimų, o plane – 42600 Eur. Įstaigos 2021 metų mažos vertės viešųjų pirkimų planas per biudžetinius metus tikslintas nebuvo.

6.2. Dėl privačių interesų deklaravimo.

Viešųjų ir privačių interesų derinimo įstatymo 22 straipsnio 2 dalyje numatyta, kad <...Institucijose ir įstaigose turi būti patvirtintas pareigų, kurias einantys asmenys privalo deklaruoti privačius interesus, sąrašas...>. Mokykla-darželis tik audito metu pateikė direktoriaus įsakymu⁵⁸ patvirtintą Mokyklos-darželio darbuotojų, privalančių deklaruoti privačius interesus, sąrašą.

Viešųjų ir privačių interesų derinimo įstatyme numatyta, kad deklaruojantys asmenys valstybės ir savivaldybių įmonių, biudžetinių įstaigų ir šių juridinių asmenų struktūrinių padalinių vadovai ir jų pavaduotojai privalo deklaruoti privačius interesus.

Viešųjų ir privačių interesų derinimo įstatymo 3 str. 2 d. numato, kad <...Deklaruojantys asmenys privalo šio įstatymo nustatyta tvarka deklaruoti privačius interesus...>. Pagal šio įstatymo 5 str. 1 d. nuostatą deklaruojantys asmenys privalo pateikti deklaraciją vyriausiosios tarnybinės etikos komisijos nustatyta tvarka elektroninėmis priemonėmis. Pastebėta, kad Mokyklos-darželio direktoriaus pavaduotojas ugdymui privalo šio įstatymo nustatyta tvarka deklaruoti privačius interesus, tačiau privačių interesų deklaraciją pateikė tik audito metu.

6.3. Kiti pastebėjimai

Mokyklos-darželio 2021 metų veiklos plane⁵⁹ ir Mokyklos-darželio 2021-2023 metų strateginiame veiklos plane⁶⁰ nėra numatytų asignavimų – priemonių ar veiklų įgyvendinimui užtikrinti reikalingų Savivaldybės biudžeto ar kitų finansavimo šaltinių lėšų; Savivaldybės biudžeto asignavimų suma turi atitikti Savivaldybės biudžete atitinkamam asignavimų valdytojui numatomus skirti asignavimus.⁶¹

Dėkojame už malonų bendradarbiavimą ir geranorišką reagavimą į Savivaldybės kontrolės ir audito tarnybos pareikštas pastabas ir pasiūlymus.

Savivaldybės kontrolierė

Vyriausioji patarėja

Žaneta Eriksonienė

Stasė Čeponienė

⁵⁸ Biržų mokyklos-darželis „Vyturėlis“ direktoriaus 2022 m. gegužės 4 d. įsakymas Nr. V-105 „Dėl pareigų, kurias einantys asmenys privalo deklaruoti privačius interesus, sąrašo tvirtinimo“.

⁵⁹ Patvirtintas Biržų mokyklos-darželio „Vyturėlis“ direktoriaus 2021 m. vasario 11 d. įsakymu Nr. V-29.

⁶⁰ Patvirtintas Biržų mokyklos-darželio „Vyturėlis“ direktoriaus 2021 m. kovo 18 d. įsakymu Nr. V-45.

⁶¹ Strateginio planavimo Biržų rajono savivaldybėje organizavimo tvarkos aprašo, patvirtinto Savivaldybės tarybos 2015 m. rugpjūčio 27 d. sprendimu Nr. T-180, 16.4 p.

REKOMENDACIJŲ ĮGYVENDINIMO PLANAS

Eil. Nr.	Rekomendacija	Priemonės ir veiksmai rekomendacijai įgyvendinti	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)	Už rekomendacijos įgyvendinimą atsakingas darbuotojas
1	2	3	4	5
1.	Užtikrinti, kad įstaigos metų pradžios esantis įsiskolinimas (mokėtinos sumos) būtų ne didesnis už metų pabaigos įsiskolinimą (ataskaitos 1 p.).	Bus įgyvendinta vadovaujantis valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo nuostatomis	Iki 2023 m. sausio 31 d.	Vyr. buhalteris
2.	Rengiant Finansinės ataskaitas užtikrinti, kad Finansinės būklės ataskaitos duomenys atitiktų didžiosios knygos duomenims, o Veiklos rezultatų ataskaitoje duomenys būtų pateikti korektiški, buhalterinėje apskaitoje teisingai priskaityti sąnaudas bei teisingai registruoti finansavimo pajamas (ataskaitos 2.1 p. ir 2.2 p.). Pinigų srautų ataskaitoje ir 20-ojo VSAFAS „Finansavimo sumos“ 4 priede duomenis teikti teisingai (ataskaitos 2.3 p.).	Rengiant Finansinės ataskaitas užtikrinsime, kad Finansinės būklės ataskaitos duomenys atitiktų didžiosios knygos duomenims, Veiklos rezultatų ataskaitoje duomenys būtų pateikti korektiški, buhalterinėje apskaitoje teisingai priskaitytos sąnaudos bei teisingai registruotos finansavimo pajamos. Pinigų srautų ataskaitoje ir 20-ojo VSAFAS „Finansavimo sumos“ 4 priede duomenis pateiksime teisingus.	Iki 2023 m. kovo 15 d.	Vyr. buhalteris
3.	Sutvarkyti buhalterinėje apskaitoje ilgalaikio turto apskaitą, kuri atitiktų Nekilnojamojo turto registro duomenis. Perskirstyti ilgalaikį materialųjį turtą į teisingas turto grupes, peržiūrėti nusidėvėjimo normatyvus. (ataskaitos 3.1.1 p. ir 3.1.3 p.).	Buhalterinėje apskaitoje ilgalaikio turto apskaita bus sutvarkyta pagal Nekilnojamojo turto registro duomenis. Ilgalaikis turtas bus perskirstytas į teisingas turto grupes, peržiūrėti nusidėvėjimo normatyvai.	2022 m. birželio 30 d.	Direktorius, Vyr. buhalteris
4.	Atliekant metinę inventORIZACIJĄ vadovautis inventORIZACIJOS taisyklėmis (inventORIZACINIUS aprašus sugrupuoti į buhalterines sąskaitas (balansines ir nebalansines), inventORIZuoti visą trumpalaikį turtą, bei teisingai apskaityti buhalterinėje apskaitoje gautą turtą pagal panaudą) (ataskaitos 3.2 p.).	Atliekant metinę inventORIZACIJĄ vadovausimės inventORIZACIJOS taisyklėmis (inventORIZACINIUS aprašus sugrupuosime į buhalterines sąskaitas (balansines ir nebalansines), inventORIZuosime visą	2023 m. kovo 01 d.	Vyr. buhalteris

		trumpalaikį turą		
5.	Užtikrinti, kad patvirtintas, įstaigoje pradinio ugdymo mokytojų pareigybių skaičius, atitiktų Mokyimo lėšų apskaičiavimo, paskirstymo ir panaudojimo tvarkos apraše nustatytą etatų skaičių (ataskaitos 4.1 p.).	Užtikrinu, kad patvirtintas įstaigoje pradinio ugdymo mokytojų pareigybių skaičius, atitiks Mokyimo lėšų apskaičiavimo, paskirstymo ir panaudojimo tvarkos apraše nustatytą etatų skaičių	2022 m. rugsėjo 30 d.	Direktorius
6.	Rengiant pareigybių aprašymus, pareigybės lygi ir išsilavinimą nustatyti, laikantis Darbo apmokėjimo įstatyme nurodytų reikalavimų. Patikslinti Mokyklos-darželio organizacinę valdymo struktūrą (ataskaitos 4.2 p.).	Rengiant pareigybių aprašymus, pareigybės lygis ir išsilavinimas bus nustatyti, laikantis Darbo apmokėjimo įstatyme nurodytų reikalavimų. Bus patikslinta Mokyklos-darželio „Vyturėlis“ organizacinė valdymo struktūra	2022 m. birželio 30 d.	Direktorius
7.	Darbo sutarčių pakeitimus (papildymus) atlikti teisingai, vadovaujantis Darbo apmokėjimo įstatymu, patikslinti įstaigos darbo apmokėjimo sistemą (ataskaitos 4.3 p. ir 4.4.1 p.).	Darbo sutarčių pakeitimai (papildymai) bus atlikti vadovaujantis Darbo apmokėjimo įstatymu, patikslinta įstaigos darbo apmokėjimo sistema	2022 m. birželio 30 d.	Direktorius, Sekretorius
8.	Spręsti klausimą dėl darbuotojams neteisingai nustatytos pareiginės algos kintamosios dalies dydžio, bei neteisingai apskaičiuoto ir išmokėto darbo užmokesčio ir su juo susijusių mokesčių (ataskaitos 4.4.2 p., 4.4.3 p., 4.4.4 p., 4.4.5 p. ir 4.4.6 p.).	Perskaičiuoti darbuotojams neteisingai nustatytos pareiginės algos kintamosios dalies dydį, bei neteisingai apskaičiuotą ir išmokėtą darbo užmokestį	2022 m. gruodžio 31 d.	Direktorius, Vyr. buhalteris
9.	Užtikrinti, kad darbo užmokesčio skaičiavimo ir išmokėjimo žiniaraščių duomenys atitiktų Didžiosios knygos duomenis. Registruoti atskirose balansinėse sąskaitose apskaičiuotų atidėjinių ir socialinio draudimo nuo atidėjinių sąnaudas (ataskaitos 4.4.7 p.).	Užtikrinsime, kad darbo užmokesčio skaičiavimo ir išmokėjimo žiniaraščių duomenys atitiktų Didžiosios knygos duomenis. Registruosime atskirose balansinėse sąskaitose apskaičiuotų atidėjinių ir socialinio draudimo nuo atidėjinių sąnaudas	2023 m. kovo 15 d.	Vyr. buhalteris
10.	Patikslinti, tvarkų aprašus ir taisykles, bei rengti įsakymus taip, kad atitiktų teisės aktų reikalavimus (ataskaitos 5.2 p.).	Patikslinsime, tvarkų aprašus ir taisykles, rengsime įsakymus, kurie atitiktų teisės aktų reikalavimus	2022 m. rugsėjo 30 d.	Direktorius, Sekretorius

11.	Gautos paramos dokumentus ir apskaitą tvarkyti vadovaujantis patvirtintomis gautos paramos skirstymo taisyklėmis (ataskaitos 5.3 p.).	Gautos paramos dokumentus ir apskaitą tvarkysime vadovaujantis patvirtintomis gautos paramos skirstymo taisyklėmis	2022 m. rugsėjo 30 d.	Direktorius
12.	Mokyklos-darželio viešuosius pirkimus vykdyti laikantis Viešųjų pirkimų įstatymo reikalavimų. Užtikrinti, kad visi darbuotojai, privalantys deklaruoti privačius interesus, pateiktų privačių interesų deklaracijas (ataskaitos 6.1 p. ir 6.2 p.).	Mokyklos-darželio „Vyturėlis“ viešuosius pirkimus vykdysime laikantis Viešųjų pirkimų įstatymo reikalavimų. Užtikrinsime, kad visi darbuotojai, privalantys deklaruoti privačius interesus, pateiktų privačių interesų deklaracijas	2022 m. rugsėjo 30 d.	Direktorius, Viešųjų pirkimų specialistas
13.	Įstaigos veiklos planą ir strateginį veiklos planą rengti Biržų rajono savivaldybėje organizavimo tvarkos aprašo nustatyta tvarka (ataskaitos 6.3 p.).	Įstaigos veiklos planą ir strateginį veiklos planą rengsime Biržų rajono savivaldybėje organizavimo tvarkos aprašo nustatyta tvarka	2022 m. rugsėjo 1 d.	Direktorius

1–2 lentelės stulpelius užpildo Savivaldybės kontrolės ir audito tarnybos darbuotojai, atlikę auditą;
3–5 lentelės stulpelius užpildo subjekto, kuriam pateikta rekomendacija, atsakingas atstovas.

PRIEDAI

Audito ataskaita
„Biržų mokyklos-darželio „Vyturėlis“
Finansinis (teisėtumo) auditas“
priedas Nr. 1

Audito apimtis ir metodai

Audito tikslas – įvertinti Biržų mokyklos-darželio „Vyturėlis“, 2021 metų finansinių ir biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinių duomenis ir pareikšti nepriklausomas nuomones, įvertinti turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo teisėtumą.

Audito apimtis ir metodai	
Audituotos metinės finansinės ir biudžeto vykdymo ataskaitos	<ul style="list-style-type: none"> - Finansinės būklės ataskaita pagal 2021 m. gruodžio 31 d. duomenis; - Veiklos rezultatų ataskaita pagal 2021 m. gruodžio 31 d. duomenis; - Pinigų srautų ataskaita pagal 2021 m. gruodžio 31 d. duomenis; - Grynojo turto pokyčių ataskaita pagal 2021 m. gruodžio 31 d. duomenis; - 2021 m. finansinių ataskaitų aiškinamasis raštas su priedais; - biudžetinių įstaigų pajamų įmokų į biudžetą, biudžeto pajamų iš mokesčių dalies ir kitų lėšų, skiriamų programoms finansuoti, ataskaita (forma Nr. 1) pagal 2021 m. gruodžio 31 d. duomenis; - biudžeto išlaidų sąmatos vykdymo ataskaita (forma Nr. 2) pagal 2021 m. gruodžio 31 d. duomenis; - biudžeto išlaidų plano vykdymo pagal programas ir finansavimo šaltinius ataskaita pagal 2021 m. gruodžio 31 d. duomenis (forma Nr. 3); - žemesniojo lygio biudžeto vykdymo aiškinamasis raštas pagal 2021 m. gruodžio 31 d. duomenis (toliau – aiškinamasis raštas).
Auditas atliktas	<ul style="list-style-type: none"> - pagal Tarptautinius audito standartus⁶² ir Tarptautinės aukščiausiuojo audito institucijų standartus⁶³; - siekiant gauti pakankamą užtikrinimą, kad metinėse finansinėse ir biudžeto vykdymo ataskaitose nėra reikšmingų iškraipymų, jos parengtos pagal galiojančius Lietuvos Respublikos teisės aktus reglamentuojančius buhalterinę apskaitą ir ataskaitų rinkinių sudarymą o savivaldybės ir valstybės biudžeto lėšos ir turtas valdomi, naudojami įstatymų nustatytiems tikslams ir disponuojama jais teisėtai. Visiškas užtikrinimas neįmanomas dėl įgimtų audito ir vidaus kontrolės apribojimų ir to fakto, kad netikrinome visų (100 proc.) ūkinių operacijų, ūkinių įvykių ir sudarytų sandorių. Atlikdami auditą, darėme prielaidą, kad visi auditui pateikti dokumentai yra patikimi ir galutiniai, o dokumentų kopijos atitinka originalus. Siekdami gauti pakankamą užtikrinimą, kad įstaigos FAR ir BVAR nėra reikšmingų iškraipymų, o Savivaldybės biudžeto lėšos ir turtas valdomi ir naudojami teisėtai, atlikome audito procedūras reikšmingose ir rizikingose srityse. Nustatyti dalykai skirstomi į turinčius reikšmingą įtaką subjekto ataskaitų rinkinio teisingumui ir jos neturinčius. Reikšmingu dalyku įstaigos FAR yra laikoma apskaitos klaida ar jų visuma, turinti įtakos finansinių ataskaitų straipsniams, viršijanti 4,58 tūkst. Eur (apskaičiuota atsižvelgiant į pasirinktą

⁶² Tarptautinės buhalterijų federacijos Tarptautinių audito ir užtikrinimo standartų valdybos išleisti Tarptautiniai audito standartai (Lietuvos audito rūmų išversti į lietuvių kalbą, <http://lar.lt/www/new/page.php?326>).

⁶³ Finansinio audito (1000-1810 TAAIS) ir atitikties audito (4000 TAAIS) standartai (<http://www.vkontrole.lt/page.aspx?id=350>).

	reikšmingumą), taip pat kokybiškai reikšmingu yra laikoma svarbiausių vidaus kontrolės priemonių nebuvimas ar jų nesilaikymas. Reikšmingu dalyku įstaigos BVAR yra laikoma apskaitos klaida ar jų visuma, viršijanti 11,59 tūkst. Eur. Kokybinį reikšmingumą naudojome nustatytų dalykų vertinimui tais atvejais, kai iškraipymų suma (nors yra mažesnė už kiekybinį reikšmingumą) gali daryti įtaką vartotojų priimamiems sprendimams.
2021 m. pradžios ir pabaigos turto, finansavimo sumų, įsipareigojimų ir grynojo turto likučiai	2021 m. pradžioje turto ir atitinkamai finansavimo sumų, įsipareigojimų ir grynojo turto likutis 300,51 tūkst. Eur, 2021 m. pabaigoje – 305,54 tūkst. Eur.
2021 m. pajamos ir sąnaudos	Įstaiga gavo 819,76 tūkst. Eur pagrindinės veiklos pajamų ir 45,69 tūkst. Eur pagrindinės veiklos kitų pajamų. Patyrė 819,63 tūkst. Eur sąnaudų.
2021 m. biudžeto asignavimai	Įstaiga 2021 m. gavo 770,67 tūkst. Eur asignavimų, panaudojo 770,67 tūkst. Eur, iš jų 675,91 tūkst. Eur darbo užmokesčiui ir socialiniam draudimui.
Audito apimties apribojimai	Audito apimties apribojimų nebuvo.
Svarbiausios audito sritys ir jose atliktos procedūros	
2021 m. ataskaitų rinkinio duomenys	
Atlikus audituojamo subjekto veiklos, apskaitos ir vidaus kontrolės sistemų tyrimą, nustatytos sritys, kuriose egzistuoja reikšmingo iškraipymo rizika.	Turto srityje nustatėme riziką: <ul style="list-style-type: none"> • ne isas turtas gautas patikėjimo teise valdyti užregistruotas buhalterinėje apskaitoje ir registrų centre, yra turto (pastatas-garažas), kuris neeksplotuojamas įstaigos veikloje, tačiau skaičiuojamas nusidėvėjimo sąnaudos. Be sričių, kuriose nustatyta reikšmingo iškraipymo rizika, svarbiausiomis audito sritimis buvo: <ul style="list-style-type: none"> • turtas; • atsargos; • įsipareigojimai; • darbo užmokesčio ir socialinio draudimo sąnaudos; • kitos (ne darbo užmokesčio) sąnaudos.
Sritys, kuriose nustatytas kontrolės procedūrų efektyvumas (atliktas kontrolės testavimas)	Atliekant įstaigos finansinių ir biudžeto vykdymo ataskaitų auditą, vidaus kontrolės testavimas nebuvo vykdomas.
Sąnaudų sritis	Atrankos būdu įvertinome: sąnaudų, su jomis susijusių mokėtinų sumų ir piniginių lėšų pripažinimą ir registravimą (ar tą ataskaitinį laikotarpį, kurį jos buvo patirtos, pagrįstumą, tikrumą, užregistravimą teisinga verte); su sąnaudomis susijusių įsipareigojimų ir piniginių lėšų registravimą laiku, teisinga verte, atitinkančia pagrindžiančiuose dokumentuose nurodytas sumas; atvaizdavimą tinkamuose ataskaitų straipsniuose.
Turto sritis	Įvertinome turto inventorizacijos atlikimo tinkamumą. Taip pat atrankos būdu įvertinome turto įsigijimo, nusidėvėjimo ir nuvertėjimo, perdavimo, nurašymo ūkinių operacijų registravimą apskaitos registruose (laiku, teisinga verte, esant tinkamiems pagrindžiamiesiems dokumentams, tinkamose sąskaitose).
Įsipareigojimų	Įvertinome įsipareigojimų inventorizacijos atlikimo tinkamumą. Taip pat

sritis	atrankos būdu įvertinome įsipareigojimų ūkinių operacijų registravimą apskaitos registruose (laiku, teisinga verte, esant tinkamiems pagrindžiamiesiems dokumentams, tinkamose sąskaitose).
Bendras ataskaitų rinkinio vertinimas	Patikrintas taikomų apskaitos metodų tinkamumas ir apskaitinių vertinimų bei susijusių vadovybės atskleidimų pagrįstumas. Patikrintas bendras ataskaitų rinkinio pateikimas, struktūra ir turinys, įskaitant atskleidimus, ir tai, ar finansinėse ataskaitose pateikti pagrindžiantys sandoriai ir įvykiai taip, kad atitiktų VSAFAS reikalavimus, o biudžeto vykdymo ataskaitose – biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinių sudarymo taisyklių reikalavimus.

Įstaigos lėšų ir turto valdymo, naudojimo ir disponavimo jais 2021 metais teisėtumas	
Atlikus audituojamo subjekto veiklos ir vidaus kontrolės sistemų tyrimą, nustatytos sritys, kuriose egzistuoja reikšminga neatitikties rizika.	Atlikus audituojamo subjekto veiklos ir vidaus kontrolės sistemų tyrimą, nustatyta svarbiausia ir rizikingiausia audito sritis – darbo užmokesčio nustatymas, įsigaliojus Valstybės ir savivaldybės įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo įstatymui, darbo santykių reglamentavimas pasikeitus Darbo kodeksui. Įvertinome: – darbo apmokėjimo sistemos nustatymą įstaigoje pagal Darbo apmokėjimo įstatymo nuostatas; – darbuotojų pareigybių priskyrimą tinkamiems pareigybės lygiams ir profesijos kodams, pareigybių aprašymų tinkamumą; – pareiginės algos pastoviosios dalies koeficientų nustatymo; – darbuotojų, atliekančių pagrindines ir papildomas funkcijas, darbo santykių įforminimą ir kt.
Išlaidų sritis	Vertinome darbo užmokesčio skaičiavimo ir mokėjimo, prekių ir paslaugų pirkimo, kitų išlaidų panaudojimą.
Turto sritis	Vertinome, ar įstaigos turtas įsigyjamas ir registruojamas, naudojamas, nurašomas teisės aktų nustatyta tvarka
Pirkimų srityje	Pirkimų srities reglamentavimo išsamumą; Pirkimų viešumą ir skaidrumą; Turto ir paslaugų įsigijimo procedūrų atitiktį teisės aktams; Pirkimų sutarčių terminų atitiktį teisės aktų nuostatomis.
Vidaus darbo organizavimo, veiklos dokumentavimo, dokumentų valdymo srityse	Analizavome, ar įstaigoje parengtos ir patvirtintos tvarkos ir taisyklės, reglamentuojančios įstaigos veiklą; Ar Mokyklos-darželio darbuotojai supažindinti su įstaigoje galiojančiomis tvarkomis ir taisyklėmis; Ar užtikrinama asmens duomenų apsauga įstaigoje; Ar Mokyklos-darželio interneto svetainė atitinka reikalavimus, ar joje paskelbta aktuali informacija, susijusi su įstaigos veikla.
Viešų ir privačių interesų derinimo sritis	VTER interneto svetainėje patikrinome, ar visi įstaigos darbuotojai, turintys pateikti privačių interesų deklaracijas, jas yra pateikę.
Teisės aktai, kuriems vertinta atitiktis	Įstatymai: 1. Vietos savivaldos įstatymas; 2. Biudžeto sandaros įstatymas; 3. Viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymas; 4. Buhalterinės apskaitos įstatymas; 5. Viešųjų pirkimų įstatymas; 6. Viešųjų ir privačių interesų derinimo valstybinėje tarnyboje įstatymas. 7. Valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo

	<p>įstatymas ir jį įgyvendinantys teisės aktai;</p> <p>8. Darbo kodeksas ir jį įgyvendinantys teisės aktai;</p> <p>9. Valstybės ir savivaldybių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo įstatymas ir jį įgyvendinantys teisės aktai;</p> <p>13. Biudžetinių įstaigų įstatymas;</p> <p>14. Asmens duomenų teisinės apsaugos įstatymas;</p> <p>15. Europos Bendrasis Duomenų Apsaugos Reglamentas.</p> <p>Vyriausybės nutarimai:</p> <p>16. 2001 m. gegužės 14 d. Nr. 543 „Dėl Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų sudarymo ir vykdymo taisyklių patvirtinimo“ (su vėlesniais pakeitimais);</p> <p>17. 1999 m. birželio 3 d. Nr. 719 „Dėl Inventorizacijos taisyklių patvirtinimo“; Įsakymai:</p> <p>18. Lietuvos Respublikos finansų ministro 2003 m. liepos 3 d. įsakymas Nr. 1K-184 „Dėl Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių biudžetų pajamų ir išlaidų klasifikacijos patvirtinimo“ (su vėlesniais pakeitimais);</p> <p>19. Lietuvos Respublikos finansų ministro 2015 m. gruodžio 23 d. įsakymo Nr. 1K-389 „Dėl viešojo sektoriaus subjektų buhalterinės apskaitos organizavimo taisyklių patvirtinimo“ (su vėlesniais pakeitimais).</p> <p>20. Lietuvos Respublikos finansų ministro 2008 m. gruodžio 31 d. įsakymas Nr. 1K-465 „Dėl valstybės ir savivaldybių biudžetinių įstaigų ir kitų subjektų žemesniojo lygio biudžeto vykdymo ataskaitų sudarymo taisyklių ir formų patvirtinimo“ (su vėlesniais pakeitimais).</p> <p>21. Viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standartus (toliau – VSAFAS).</p>
--	--